

**வார्षிக கார்ட காதல வார்தால லா ங்லூல் 2014
வருடாந்த ஙயலாற்றுலக அறிக்லக மற்றும் கணக்குகள் 2014
Annual Performance Report and Accounts 2014**

**கரீகர லா துலர்லலீய லலுலலலி அலலலலலல
ஙுற்றாடல் மற்றும் புதுப்பிக்கத்தக்க ஙக்தி அலலலலல
Ministry of Environment and Renewable Energy**

දැක්ම

සෞඛ්‍ය සම්පන්න සහ
සුබදායී තිරසාර පරිසරයක් ලබාදීම

මෙහෙවර

වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරාවන්ගේ සුභ සිද්ධිය උදෙසා
ධරණීය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා වන ජාතික කැපවීම සහතික කරනු වස්
පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට නායකත්වයක් ලබා දීම

අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්ය භාරය

- ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහි ලා උපයෝගී කර ගැනීම පිණිස පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍ර තුළ ඇති ගැටළු හඳුනා ගැනීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයට අදාළව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ට දැනුම් දීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ උපාය මාර්ගික පරිසර ඇගයීම් සිදු කිරීම
- සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී පරිසර තිරසාර බව තහවුරු කිරීම වස් පරිසර ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව අනිකුත් ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිපත්ති සැකසීමට පියවර ගැනීම
- එක් පාර්ශ්වයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා ඇති බහු පාර්ශ්වික පාරිසරික සම්මුතීන්ගෙන් පැන නගින ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉටු කළ යුතු ජාත්‍යන්තර බැඳීම් ඉටු කිරීම තහවුරු කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් වලට අනුකූල වූ ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වන පරිදි උපාය මාර්ග හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළියෙළ කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ නව ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස නියමු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සැකසීම සහ පසු විපරමෙන් ලැබෙන තොරතුරු මත පරිසර කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ක්‍රමෝපායයන් යෙදීම
- ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම, එම තොරතුරු මහජනතාව ඇතුළු අදාළ අංශ වලට යොමු කිරීම
- යහපත් වූ පරිසර කළමනාකරණයක් සඳහා රාජ්‍ය සහ දේශපාලන අංශ වල කැපවීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් වලට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ සහ වෙනත් ප්‍රධාන පාරිසරික ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව ජාතික මට්ටමෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් වලට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නන් සහ අනිකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ධාරිතාවය ශක්තිමත් කිරීම
- බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කරනු වස් රට තුළ සුනිත්‍ය බල ක්ෂේත්‍රය දිරිමත් කිරීම

පටුන

පිටු අංකය

1. හැඳින්වීම	6
2. 2014 වර්ෂයේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ඉටු කරන ලැබූ ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය	8
2.1 සැමට පිවිතුරු වාතය නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	8
2.2 ශාක සත්ත්ව හා පරිසර පද්ධති සුරැකීමේ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	9
2.3 දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජය ගැනීම නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	13
2.4 වෙරළ තීරය හා අවට මුහුදු ඥානාන්විත ලෙස පරිහරණය නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	20
2.5 ඥානාන්විත ඉඩම් පරිහරණය නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	20
2.6 කසලින් තොර වටපිටාවක් නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	21
2.7 සැමට සෑමදා ජලය නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	26
2.8 සෞඛ්‍ය හා සමෘද්ධිය උදෙසා හරිත නගර නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති කාර්යයන්	26
2.9 කර්මාන්ත හරිතකරණය නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	27
2.10 නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති මූලික කාර්යයන්	28
3. ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය	35
4. මූල්‍යමය විශ්ලේෂණය	38
5. අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ - 2014	39
6. 2014 ගිණුම්	48

පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන

- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
- රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව
- භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය
- ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය
- මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය
- සුනිත්‍ය බල ශක්ති අධිකාරිය

1. හැඳින්වීම

වර්තමාන වර්ෂයේ මැද භාගයේ දී ඊට පෙර වර්ෂයේ අත්පත් කර ගන්නා ලද ප්‍රගතිය පිළිබඳ වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම රජයේ සියළුම ආයතන විසින් ඉටු කළ යුතු වගකීමකි. මෙම අවශ්‍යතාවය ඉටු කිරීම සඳහා පරිසර කළමනාකරණය හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහි ලා ප්‍රමුඛත්වය දරණ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය “වාර්ෂික කාර්ය සාධනය සහ ගිණුම් - 2014“ යන නමින් මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. මෙම වාර්තාව මගින් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් 2014 වර්ෂයේ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩ සටහන් හා ක්‍රියාකාරකම්වල අත්පත් කර ගන්නා ලද ප්‍රගතිය ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. අමාත්‍යාංශයේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අංශයේ නිරත සියළුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සකසන ලද “හරිත ලංකා“ වැඩ සටහනෙහි එක් එක් මෙහෙවර / තේමාන්විත ක්ෂේත්‍ර යටතේ 2014 වර්ෂයේ දී අත්පත් කර ගන්නා ලද ප්‍රගතිය දක්වා ඇත.

නිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ ඉලක්ක අත්පත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ සියළු ප්‍රතිපත්ති වලට අනුගත වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයන් හි පවතින බාධක හා අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා ප්‍රගති වාර්තා කරන කාල සීමාව තුළදී අමාත්‍යාංශයෙන් හා අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන මගින් ව්‍යාපෘති හා වැඩ සටහන් ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජාතික ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියෙහි සඳහන් අභිමතාර්ථයන් ළඟා කර ගැනීම අරමුණු කර ගනිමින් පරිසර ආරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග සහ වැඩසටහන් සැකසීමත් එම ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩ සටහන් උපක්‍රමික ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීමත් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බල ශක්ති අමාත්‍යාංශය ආරම්භ කර ඇත. තවද පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් දැනට “හරිත ලංකා“ වැඩ සටහන වශයෙන් හැඳින්වෙන ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග යාවත්කාලීන කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි නිරත වී ඇත.

රජය විසින් ගන්නා ලද තීරණයකට අනුව පරිසර අමාත්‍යාංශය 2014 වර්ෂයේ සිට පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ලෙස නම් කර ඇති අතර එහි කාර්යභාරයට පුනර්ජනනීය බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය අන්තර්ගත කර ඇත. ඒ අනුව සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

අමාත්‍යාංශය විසින් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර පහත වගුවෙහි හරිත ලංකා වැඩ සටහනෙහි එක් එක් මෙහෙවර යටතේ ඉටු කර ඇති ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් දක්වා ඇත.

වගුව 01 – 2014 වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය

හරිත ලංකා වැඩ සටහනෙහි මෙහෙවර	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්
සැමට පිවිතුරු වාතය	<ul style="list-style-type: none"> වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන 5 ක්, මාර්ගය දෙපස වායු විමෝචන තත්ව පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩ සටහන් සහ පසු විපරම් කිරීමේ වැඩ සටහන් ක් 10 පවත්වන ලදී
ශාක සත්ව හා පරිසර පද්ධති සුරැකීම	<ul style="list-style-type: none"> ආදර්ශ ගම්මාන 4 ක් ස්ථාපනය කිරීම දෙවන වාර්ෂික දකුණු ආසියානු ජෛව සුරක්ෂිතතා සමුළුව පැවැත්වීම
දේශගුණ විපර්යාස මගින් ඇතිවන අභියෝගයන්ට මුහුණදීම	<ul style="list-style-type: none"> දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරුවීම සහ අවම කිරීම සඳහා තාක්ෂණික අවශ්‍යතා ඇගයීම සහ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ඵලදායීවීම
වෙරළ තීරය හා අවට මුහුදු ඤානාත්මක ලෙස පරිහරණය	<ul style="list-style-type: none"> වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහය ඇතිව තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3 ක භාගයට ලක් වූ කඩොලාන පරිසර පද්ධති පුනරුත්ථාපන වැඩ සටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම
වගකීමෙන් යුතු ඉඩම් පරිහරණය	<ul style="list-style-type: none"> ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි භාගය පිටු දැකීම සඳහා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම නැවත සැකසීම
කසලින් තොර වටපිටාවක්	<ul style="list-style-type: none"> අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම පළාත් පාලන ආයතන 06 ක කොමිෂේස්ට් පිළිසකර කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම
සැමට සැමදා ජලය	<ul style="list-style-type: none"> කැලණි ගඟා ද්‍රෝණියේ මූලික සිතියම පිළියෙළ කිරීම සහ ජලාධාර ප්‍රදේශ වල සිතියම පිළියෙළ කිරීම
සෞඛ්‍ය හා සමාජ සේවා උදෙසා හරිත නගර	<ul style="list-style-type: none"> නාගරික උද්‍යාන 5 ක් ස්ථාපිත කිරීම
කර්මාන්ත හරිතකරණය	<ul style="list-style-type: none"> හරිත ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ මාර්ගෝපදේශ සඳහා මූලික කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී 2012/2013 වසර සඳහා හොඳම හරිත වාර්තාකරුවන්ට තිලිණ ප්‍රදාන කිරීම
නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම	<ul style="list-style-type: none"> 1000 කට වැඩි පිරිසකගේ සහභාගිත්වයෙන් මිහිතල දිනය සමරන ලදී හිතකර වායු තත්ව සමුළුව සහ 8 වන ආසියානු කලාපීය අන්තර් රාජ්‍ය පාරිසරික තිරසාර ප්‍රවාහන සංසද සමුළුව බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දී පැවැත්විණි

2. 2014 වර්ෂයේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ඉටුකරනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය

හරිත ලංකා වැඩ සටහන සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම

පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් “හරිත ලංකා වැඩ සටහන” නමින් නව වැඩ සටහනක් ආරම්භ කළ අතර මෙම ක්‍රියාකාරී සැලසුමෙහි මූලික අරමුණ වූයේ ආර්ථික, සමාජීය, සංවර්ධන වැඩ සටහන් වලට බාධා පමුණුවන මෙතෙක් අවධානයට ලක් නොවූ තීරණාත්මක පාරිසරික ගැටළුවලට අදාළව සුදුසු ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමයි. හරිත ලංකා වැඩ සටහන යටතේ සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලසුමෙහි ප්‍රධාන මෙහෙවර / තේමාන්විත ක්ෂේත්‍ර 10 ක් අඩංගු වන අතර ඒවා නම් සැමට පිවිතුරු වාතය, ශාක සත්ත්ව හා පරිසර පද්ධති සුරැකීම, දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජය ගැනීම, වෙරළ තීරය හා මුහුදු ඥානාන්විත ලෙස පරිහරණය කිරීම, වගකීමෙන් යුතුව ඉඩම් පරිහරණය කිරීම, කසළින් තොර වට පිටාවක්, සැමට සැමදා ජලය, සෞඛ්‍යය හා සමෘද්ධිය උදෙසා හරිත නගර, කර්මාන්ත හරිතකරණය සහ නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම ය. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමෙහි ලා අදාළ අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පෞද්ගලික අංශය යන සියල්ලෙහිම සාමූහික දායකත්වයක් සැපයූ අතර මෙහිදී තිරසරභාවය යන්න හුදෙක් සංකල්පයකට පමණක් සීමා නොවී එය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමෙහි ලා සියළුම සාමාජිකයින් ගෙන් ලැබුණු දායකත්වය අති විශාලය. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන හා දිගු කාලීන ඉලක්ක ගණනාවකින් යුතුව වන අතර එය 2009 සිට 2016 දක්වා වූ කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත අතර මේ සඳහා පරිපූර්ණ වූත්, මැනිය හැකි වූත් ළඟා කර ගත හැකි වූත්, උපාය මාර්ග 82 ක් ද, ක්‍රියාකාරකම් 375 ක් ද ඇතුළත්ය. මෙම වැඩ සටහන අමාත්‍යාංශ 36 ක් හා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන 70 ක් ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

අමාත්‍යාංශය අනෙකුත් අදාළ පාර්ශවකරුවන් හා එක්ව ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් එක් එක් මෙහෙවර / විෂය පථය යටතේ ප්‍රගතිය වාර්තා කරන කාලසීමාව තුළ දී ඉටුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත දක්වා ඇත.

2.1 සැමට පිවිතුරු වාතය

කර්මාන්තශාලා ප්‍රමාණය වර්ධනය වීම, ඉහළ යන මාර්ග තදබදය, තාප විදුලිය ජනනය කිරීම සිසුව සිදුවන නාගරීකරණය වැනි දේ මගින් අනෙකුත් ආසියාතික රටවල් වලට මුහුණ පෑමට සිදුවී තිබෙන උග්‍ර වායු දූෂණ ගැටළු වලට ශ්‍රී ලංකාව තවමත් ලක් නොවීම වාසනාවන්ත කරුණකි. වාහන වලින් විමෝචනය වන වායුන් ප්‍රමාණය මුළු විමෝචන ප්‍රමාණයෙන් සියයට 55 – 60 ක් පමණ වන අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ වායු දූෂණය සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වය දරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් වායු දූෂණ කාරක ලෙස කර්මාන්තශාලා වලින් විමෝචනය වන වායු ප්‍රමාණය සියයට 20 – 25 ක් අතර ප්‍රමාණයක් වන අතර ගෘහ ඒකක වලින් එම ප්‍රමාණය සියයට 20 ක් අතර ප්‍රමාණයක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්ධන භාවිතයෙන් සියයට හැටක් ප්‍රවාහන අංශය සඳහා වැය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සාපේක්ෂව වායු දූෂණය වැඩි පළාත් ලෙස බස්නාහිර පළාත (කොළඹ, කළුතර හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක) කොළඹ මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශය හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව මහනුවර, ගාල්ල, කුරුණෑගල හා පුත්තලම යන ප්‍රදේශ ද වායු දූෂණය අධික ලෙස සිදුවන ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ‘සැමට පිවිතුරු වාතය’ නම් වූ මෙහෙවර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඉටුකර ඇති මූලික කාර්යයන් පහතින් දක්වා ඇත.

2.1.1 වාහන විමෝචන පර්යේෂණ වැඩසටහන (VET)

කොළඹ හා අනෙකුත් නාගරික ප්‍රදේශවල වායු දූෂණය ඉහළ නංවන ප්‍රධාන ප්‍රභවයක් ලෙස වාහන වලින් පිටවන වායු විමෝචනයන් හඳුනාගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ විමෝචන පාලන රෙගුලාසි 2003 ජූනි 30 වන දින ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. එම රෙගුලාසි 2008.07.09 දින දරණ ගැසට් අංක 1557/14 මගින් සංශෝධනය කොට ඇත. මෙම රෙගුලාසි

මගින් විවිධ වාහන කාණ්ඩ සඳහා උපරිම විමෝචන මට්ටම් සම්බන්ධ ප්‍රමිතීන් සකස් කර ඇත. වාහන වායු විමෝචන වැඩ සටහන රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ වල සහයෝගය ඇතිව සිදුකරන්නක් වන අතර, මේ සඳහා පුද්ගලික අංශයේ මහා පරිමාණ සමාගම් 02 ක් එනම් ක්ලීන්කෝ ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම සහ ලාස් ඉකෝ ශ්‍රී (පුද්ගලික) සමාගම කටයුතු කරයි. මෙම සමාගම් දෙක මගින් වාහන වායු විමෝචන සහතික පත් නිකුත් කරනු ලබන අතර දැනට පවත්නා වායු රෙගුලාසි යටතේ උතුරු පළාත හැරුණු කොට අනෙකුත් සියලු පළාත් වල ලියාපදිංචි වාහන සඳහා වාර්ෂික ආදායම් බලපත්‍රය ලබාගැනීමට මෙම සහතිකය ඉදිරිපත් කිරීම අනිවාර්ය වේ. එනමුත් නවතම වාහන, එම වාහනය ලියාපදිංචි කළ දින සිට අවුරුද්දක කාලසීමාවක් මෙම රෙගුලාසියෙන් නිදහස් කොට ඇත.

- වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩ සටහන යටතේ වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩ සටහන් 5 ක් ගම්පහ, කුරුණෑගල සහ නුවර දිස්ත්‍රික්කයන් වල සිදු කරන ලදී. අදාළ වාර්තා පිළියෙළ කර මෝටර් රථ වාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ ව්‍යාපෘති කාර්යාලය වෙත භාර දෙන ලදී.
- වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩ සටහන යටතේ මාර්ගය දෙපස වායු විමෝචන තත්ත්ව පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩ සටහන් සහ පසු විපරම් කිරීමේ වැඩ සටහන් 10 ක් කුරුණෑගල, බණ්ඩාරවෙල, වැලිමඩ, මොණරාගල, වැල්ලවාය, බලංගොඩ, කහවත්ත ප්‍රදේශයන් වල සිදු කරන ලද අතර අධික ලෙස දුම් පිටවන වාහන 1182 ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. එක් එක් වැඩ සටහන සඳහා සාදන ලද වාර්තා මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැඩිදුර විමර්ශණය සඳහා භාර දෙන ලදී.
- අධික ලෙස දුම් පිටවන වාහන නිරීක්ෂණය කිරීමේ වැඩ සටහන් සහ පසු විපරම් කිරීමේ වැඩ සටහන් 10 ක් කෑගල්ල, කුලියාපිටිය, ගම්පහ, වේරහැර සහ නුවරඑළියේ දී කරන දී අධික ලෙස දුම් පිටවන වාහන 906 ක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. එක් එක් වැඩ සටහන සඳහා සාදන ලද වාර්තා මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැඩිදුර විමර්ශණය සඳහා භාර දෙන ලදී.
- හරිත ලංකා පළමු දැක්ම වන “සැමට පිවිතුරු වාතය“ ට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2014 – 2020 දක්වා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සියළුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වැඩිමුළු දෙකක් පවත්වන ලදී.

2.2 සත්ත්ව හා පරිසර පද්ධති සුරැකීම

ශ්‍රී ලංකාව ජෛව විවිධත්වයෙන් පොහොසත් රටක් වන අතර ලෝකයේ ජෛව විවිධත්ව උණුසුම් කලාප 34 අතුරින් එකක් ලෙස සැලකේ. ජීවීන්ගේ වාසස්ථාන හානිය හා වාසස්ථාන කැබලිවීම, වන භායනය, ඉඩම් අනවසරයෙන් අත්පත් කර ගැනීම, ප්‍රමාණය ඉක්මවා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය, දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑම් වැනි සෘජු හා වක්‍ර සාධක වල බලපෑම් මත වර්තමානයේ ජෛව විවිධත්වය සිහු ලෙස භායනය වන බව පැහැදිලිව හඳුනා ගෙන ඇත.

2.2.1 හරිත ගම්මාන වැඩ සටහන

තෝරා ගන්නා ලද ආදර්ශ ගම්මාන සඳහා ආර්ථික වශයෙන් වාසිදායක දිගු කාලීන පරිසර හිතකාමී පාඨමාලා හඳුන්වා දෙමින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය හරහා ජාතික සංවර්ධනය සඳහා දායකවීම හරිත ගම්මාන වැඩ සටහනේ මූලික අරමුණ වේ.

- රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයෙන් පිටත ශාක හා සත්ත්ව සංරක්ෂණය හා තිරසර භාවිතය
  - ආදර්ශ හරිත ගම්මාන 4 ක් ස්ථාපනය කිරීම - දොම්පෙ, කුලියාපිටිය නැගෙනහිර, දොළුව, හඟුරන්කෙත සහ අකුරැස්ස
  - දකුණු පළාත තුළ ගස් සිටුවීමේ වැඩ සටහන් 55 ක් පැවැත්වීම
- හරිත කවය - හරිත අසපුව නම් වූ විවේකායන ස්ථානයක් වීරකැටියෙහි පාර දෙපස ස්ථාපිත කරන ලදී.

2.2.2 “දැයට සෙවණ” ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ආවරණය 2020 වසර වන විට 35% දක්වා වැඩි කිරීම මෙම ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහනේ අරමුණයි.

“දැයට සෙවණ” ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහන රාජ්‍ය අංශයේ, පෞද්ගලික අංශයේ සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල සහභාගිත්වයෙන් 2014 නොවැම්බර් මස 15 වන දින දීප ව්‍යාප්තව ඉතා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක විය.

මෙම වැඩසටහන යටතේ රුක් රෝපණය කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමෙන් සුදුසු ස්ථාන ප්‍රාදේශීය ලේකම්/දිසාවන නිලධාරී මගින් තෝරා ගන්නා ලදී. දිස්ත්‍රික් මට්ටමෙන් එම සිටුවනු ලබන පැල රැක බලා ගැනීමට සුදුසු ක්‍රමවේදයක් සැකසීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ඇති විවිධ ආයතන සහ ව්‍යාපෘති හරහා ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහන් ද දැයට සෙවණ සමඟ ඒකාබද්ධ කරනු ලැබේ.

වන ආවරණය වැඩි වීම හා සිටුවන ලද භූමි ප්‍රමාණය පිළිබඳව දත්ත රැස් කිරීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරන ලදී. එමෙන්ම ඉහත වැඩසටහනට සමගාමීව පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු, පාංශු සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතීන් හා පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ විවිධ කාර්යයන් ද ක්‍රියාවට නැංවිණි.

රුක් රෝපණ වැඩසටහනේ ජාතික උත්සවය පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය හා මාතර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය ඒකාබද්ධ වෙමින් මාතර කොටවිල නව රෝහල් පරිශ්‍රයේ දී 2014 නොවැම්බර් 15 දින උත්සවාකාරයෙන් පවත්වන ලදී. එම නව රෝහල් පරිශ්‍රය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පැවැත්වූ ජාතික උත්සවයේ වැදගත් අංගයන් වූයේ රෝහල් පරිශ්‍රයෙහි පළතුරු පැල රෝපණය කිරීම හා රුක් රෝපණයේ වැදගත්කම පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීමයි.

2.2.3 ප්‍රතිපත්ති ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්

ජානමය සම්පත් වලට ප්‍රවේශ වීම සහ ඉන් ජනිත වන ප්‍රතිලාභයන් සමානව බෙදී යාම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය කෙටුම්පත් කිරීම සහ පාරම්පරික දැනුම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කිරීම.

2.2.4 ස්ථානීය සංරක්ෂණය

හොල්සිම් ලංකා පෞද්ගලික සමාගම එක්ව පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ එළවන්කුලමහි මයෝසින කෞතුකාගාරයක් පිහිටුවන ලදී. මෙහි දී මයෝසින තැම්පතුව පිළිබඳ සහ එහි පොසිල පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද පවත්වන ලදී.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂන අධිකාරිය සමඟ එක්ව හෙක්ටාර 20 ක එනම් මුලතිව්, මඩකලපුව, මන්නාරම සහ ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශ වල කඩොලාන පැල 20,000ක් නැවත වගා කිරීම සිදු කරන ලදී.

2.2.5 ජෛව විවිධත්ව සමීක්ෂණ සහ පර්යේෂණ

පරාගකාරකයින් සංරක්ෂණය සඳහා පර්යේෂණ සිදුකිරීම

2.2.6 ජෛව විවිධත්ව දැනුවත් කිරීම

ජාත්‍යන්තර ජෛව විවිධත්ව දිනය සැමරීමේ වැඩමුළුව 2014 මැයි 22 වන දින පරිසර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ සම්පත්පායේදී සමරන ලදී. මෙවර තේමාව වූයේ දූපත් ජෛව විවිධත්වයයි. ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා වූයේ පරිසර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍ය ගරු සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මැතිතුමාය. එක්දින දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් වූ මෙයට පාසල් සිසුන්, මාධ්‍යය, අදාළ අමාත්‍යාංශ දෙපාර්තමේන්තු සහ ආයතනික නිලධාරීන් සහභාගි කරවන ලදී. මෙම වැඩමුළුවේ දී දූපත් ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුවත් කරන ලදී. මෙහිදී මුද්දරයක්ද එළි දක්වන ලදී. මෙම තේමාව යටතේ විවිධ වයස් කාණ්ඩ සඳහා දීප ව්‍යාප්ත විත්‍ර තරඟයක්ද පවත්වා තොරාගත් සහතිකලාභීන් සඳහා එදින සහතික පත්‍ර ලබා දෙන ලදී. සිසුන් 200 කගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව මාදූව මහ විද්‍යාලයේ දී මෙම

වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙදින සමනල ක්‍රියාකාරී සැලැස්මද එළි දක්වන ලදී. මෙයට සමගාමීව මැයි 9 දින ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් සංවිධානය කරන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් මාදුළු දූපතේ පවත්වන ලදී. මාදුළුගෙහි පිහිටි විශාලම දූපත මෙයයි.

දෙවන වාර්ෂික දකුණු ආසියානු ජෛව සුරක්ෂිතතා සමුළුව සැප්තැම්බර් 15-16 යන දෙදින තලෙ කොළඹ ටාජ් සමුද්‍රාණි පවත්වන ලදී. දකුණු ආසියානු ජෛව සුරක්ෂිතතා වැඩසටහන පවත්වන ලද්දේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ සහය ඇතිව ඉන්දියානු ජෛව තාක්ෂණ සුසංධාන සමාගම සහ ඇමරිකානු තානාපති කාර්යාලය සහ විද්‍යා තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන ශ්‍රී ලංකා සම්බන්ධීකරණ ලේකම් කාර්යාලය, බංග්ලාදේශ සහ පකිස්ථාන විද්‍යා ඇකඩමියේ සහයෝගය ඇතිවය. මීට සමගාමීව සැප්තැම්බර් 17 වන දින ජාන විකරණය කළ ජීවින් පිළිබඳ අවධානම් තක්සේරුව සහ අවධානම් කළමනාකරනය පිළිබඳ වැඩමුළුවක් පැවැත්වූ අතර එහිදී ඇමරිකාව, එක්සත් රාජධානිය, බ්‍රසීලය සහ ආසියාවේ විද්වතුන් සමඟ මෙම දැනුම බෙදාගැනීම සිදුකරන ලදී.

- ජෛව විවිධත්ව පරිසර පද්ධති සේවාව මිල කිරීම පුහුණු වැඩමුළුවක් ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. මෙහිදී අසුවකට වැඩි පිරිසක් සහභාගි වූ අතර ජෛව විවිධත්ව පරිසර පද්ධති සේවාවේ තාක්ෂණික වටිනාකම මූලිකව වටහා ගැනීම සහ එය භාවිතය, එමෙන්ම ජාතික ආර්ථිකයට දක්වන සහයෝගය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී.
- ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර පද්ධති සේවාවන් පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ප්‍රජා මූලික සංවිධාන හා විශ්ව විද්‍යාල වලට පවරන ලදී. මේ යටතේ දේශීය කුරු ගවයින් ජෛව විවිධත්ව හා පරිසර පද්ධති සේවාවක් ලෙස තක්සේරු කිරීම ආශ්‍රිතව වගාවන්ගේ ස්වාරක්ෂක කලාපයට එනසාල් වගා කිරීමට, ජෛව විවිධත්ව හා පරිසර සේවාවන් හි අගය තක්සේරු කිරීම ජෛව ගොවිතැන සඳහා ජෛව සම්පත් යොදා ගැනීම පිළිබඳ ජෛව විවිධත්ව හා පරිසර පද්ධති සේවාවන් වන උද්‍යානවල නිෂ්පාදන තක්සේරු කිරීම මැද රට ගෙවනු වල ජෛව විවිධත්ව හා පරිසර සේවා තක්සේරු කිරීම මේ යටතේ ආධාර ලබා දෙන සිද්ධි අධ්‍යයනයන් වේ.
- ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා සිදුකරන ලද ප්‍රකාශන අතර සමනලයින් සංරක්ෂණය පිළිබඳ අත්පොත, පාසි සහ ලයිකන පිළිබඳ පෝස්ටර, ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන පිළිබඳ අත්පත්‍රිකාව, ජෛව විවිධත්ව පසුච්චරම පොත දැක්විය හැකිය.
- ජෛව විවිධත්ව සම්මුතිය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ පස් වන ජාතික වාර්තාව සකසන ලදී. මෙම වාර්තාව මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්ව තත්වය, හැඩ ගැසීම් සඳහා තොරතුරු මනුෂ්‍ය සුභ සිද්ධිය සඳහා ජෛව විවිධත්ව භාවිතය, ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපක්‍රම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අනුගත කිරීම, 2020 ජෛව විවිධත්ව අයිව් ඉලක්ක සහ සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණු වල 2015 අදාල ඉලක්ක වලට දායකත්වය ලබා ගැනීම සහ කරුණු දක්වා ඇත.
- ආගන්තුක ආක්‍රමණකාරී විශේෂ පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රනය 2014 නොවැම්බර් ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. මේ සඳහා 120 දෙනෙකු සහභාගි විය.
- රාජ්‍ය සහ ප්‍රජා සංවිධාන සමඟ ආගන්තුක ආක්‍රමණකාරී විශේෂ කළමනාකරනය පිළිබඳ සිදු කරන සිද්ධි අධ්‍යයනයන් සඳහා නියමු ව්‍යාපෘති 12ක් සිදු කරන ලදී.
- රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා ආගන්තුක ආක්‍රමණකාරී විශේෂ පිළිබඳ වැඩමුළුවක් යාපනය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී පවත්වන ලදී. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ යාපනය ප්‍රදේශයේ පාතීනියම් ශාක විශේෂ පාලනය කිරීමයි. මේ සඳහා සහභාගි වූ ප්‍රධාන අමුත්තා වූයේ යාපනය දිස්ත්‍රික් ලේකම් සහ ආරාධිත දේශකයන් ලෙස මහාවාර්ය මිකුන්තන් සහ කේ නිශාන්තන් මහතා සහභාගි විය.
- පාරම්පරික ආහාර ප්‍රදර්ශනය 2014 දෙසැම්බර් 12 සහ 13 යන දෙදින පරිසර හා පුනර්ජනනීය අමාත්‍යාංශයේ එළිමහන් පර්ශ්‍රයේදී පවත්වන ලදී. මෙහි මූලික අරමුණ වූයේ දේශීය අලවර්ග, කැඳ එළවළු, ධාන්‍ය, ඖෂධීය පාන වර්ග වැනි පාරම්පරික ආහාර ප්‍රචලිත කිරීම තුළින් බෝ නොවන රෝග පාලනය කර ගැනීමට ජනයා උනන්දු කරවීම

- o සත්ත්ව පුරාවිද්‍යාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලීය උපාධි අපේක්ෂකයින් සඳහා 2014 මාර්තු මස පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන දේශන කිහිපයකින් සහ ශේෂ වූ විශේෂයන්ගේ අස්ථි හඳුනා ගැනීම යන ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමකින්ද යුක්ත විය. මෙම පුහුණු වැඩ සටහනට ශිෂ්‍යයින් 60 දෙනෙකු සහභාගී විය.
- o පළාත් සමනලයා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම 2014.02.28 දින සිදුකරන ලද අතර එහි පෝස්ටරයක් සහ කාල සටහනක් ද මුද්‍රණය කරන ලදී. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත්තේ වන වාසස්ථාන සංරක්ෂණය සමඟ ධජාධාරී සමනල විශේෂ සංරක්ෂණය වේ.

2.2.7 කෘෂි ජෛව විවිධත්වය

කෘෂි ජෛව විවිධත්වය සහ කෘෂි වන විද්‍යාව පිළිබඳ සමීක්ෂණ කණ්ඩායමක් විසින් නියම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ 03 ක සිදු කරන ලද සමීක්ෂණ තුළින් ගොවීන් සඳහා අවශ්‍ය බෝග වර්ග හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙහි දී විවිධ බෝග විශේෂ පාරම්පරික බෝග දර්ශ ලැයිස්තුගත කරන ලද අතර ශාක ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදු කරන ලදී. ශාක ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර වල ගුණනය කරන ලද බීජ හා ජාන බැංකුවෙන් ලබා ගත් බීජ ගොවීන් සඳහා ලබා දෙන ලදී. මෙම ශාක වර්ග විශ්ලේෂණය විශේෂඥ උපදෙස් මත ගොවීන් විසින් සිදුකරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා පළපුරුද්ද (The Sri Lanka Experience) යන මෑයෙන් ජෛව විවිධත්වය, ආහාර සහ පෝෂණ, කෘෂි ජෛව විවිධත්වය ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණය 2014 දෙසැම්බර් 8 වැනි දින කොළඹ කින්ස්බරි හෝටලයේදී පවත්වන ලදී.

2.2.8 පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ හා කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2013 දී ආරම්භ කර, ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ තීරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව වසර දෙකක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු පහත සඳහන් වේ.

- i. පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ ක්‍රමවත්ව කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය, මරගල කඳු වැටිය පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය සහ හන්තාන පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය යන ස්ථාන සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් පිළියෙල කරන ලද අතර මෙම සැලසුම් වලට අනුව ඉහත පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ වල සියළු කටයුතු කළමනාකරණය කරනු ලබයි.
- ii. කළමනාකරණ සැලැසුම් පිළියෙල කිරීමේදී කළාප සිතියම් සැකසීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වන ඩිජිටල් දත්ත සහ එම දත්ත ගබඩා කිරීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික උපාංග මිලදී ගැනීම සිදු කරන ලදී. මෙම කළමනාකරණ සැලැස්ම යටතේ මරගල කඳු වැටිය පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ නව මායිම් මූලික හඳුනාගෙන සලකුණු කිරීමේ කටයුතු අවසන් කරන ලදී.
- iii. එමෙන්ම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් විසින් දිවයින පුරා මහජනතාව, නිලධාරීන් හා පාසල් දරු දැරියන් තෙත්බිම් සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන තෙත්බිම් පුහුණු අත්පොත සකස් කර එහි මුද්‍රණ කටයුතු මේ වන විට සිදු කර ඇති අතර මෙම අත්පොත තෙත්බිම් සම්බන්ධ දැනුම ලබා ගැනීමේ ඉතා වැදගත් සම්පතක් බවට පත් වී ඇත.
- iv. වර්තමානයේදී සිසුයෙන් දිය ඇලි ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කුඩා පරිමාන ජල විදුලි ව්‍යාපෘති සහ අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු මගින් දිවයින පුරා පිහිටි දිය ඇලි වලට අනාගතයේදී සිදු විය හැකි අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඒ සඳහා විසඳුමක් සෙවීමේ පළමු පියවර ලෙස කළුතර, බදුල්ල, ගාල්ල, නුවරඑළිය, මාතලේ සහ හම්බන්තොට යන ප්‍රදේශවල දිය ඇලි සමීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.
- v. පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ කිරීමේ තවත් එක් පියවරක් ලෙස තලංගම වැව පාරිසරික ප්‍රදේශයේ ජෛව විවිධත්වය අධ්‍යයනයක් සිදු කර එහි ව්‍යාපෘති වාර්තාව සකස් කිරීමට කටයුතු කරන ලද අතර මෙම වාර්තාව තලංගම වැව පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ කළමනාකරණ සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ඉතා කාර්යක්ෂමව යොදා ගැනීම නියමිත වේ.

2.2.9 නැව් වල බැලාස්ට් ජලය හරහා ආගන්තුක, ආක්‍රමණශීලී ජීවීන් ශ්‍රී ලංකා මුහුදු තීරයට හඳුන්වා දීමේ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ නැව් වල බැලාස්ට් ජලය හරහා ශ්‍රී ලංකා මුහුදු තීරයට ආක්‍රමණකාරී ආගන්තුක ජීවීන් එකතු වීම අවම කිරීම හෝ වැළැක්වීම හා අන්තර්ජාතික බැලාස්ට් ජල කළමනාකරණ හා පාලන සම්මුතියේ පාර්ශ්වකරුවෙකු බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් කිරීමයි.

2014 අවසන් වන විට කොළඹ, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය හා හම්බන්තොට යන වෙළඳ වරායන් වල ජීව විද්‍යාත්මක පාදක දත්ත රැස් කිරීමේ සමීක්ෂණ අවසන් කොට ඇත. කොළඹ වරායට අදාළව වාර්තාව කෙටුම්පත් කර ඇත. බැලාස්ට් ජල කළමනාකරණය සඳහා ජාතික කාර්ය සාධන බලකායක් පිහිටුවා ඇති අතර ජාතික බැලාස්ට් ජල කළමනාකරණ ක්‍රමෝපාය කෙටුම්පත් තර ඇත. බැලාස්ට් ජලය නිදහස් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා online ක්‍රමවේදය හඳුන්වා දීමට කටයුතු කරමින් ඇත. අන්තර්ජාතික බැලාස්ට් ජල කළමනාකරණ සම්මුතියට අත්සන් තැබීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. ව්‍යාපෘති සඳහා 2014 අවසන් වන විට වැය වී ඇති මුළු මුදල රුපියල් මිලියන 10 කි.

2.3 දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජය ගැනීම

සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් ලෙස හා දිවයිනක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව විශේෂයෙන් මෙම බලපෑම් වලට පහසුවෙන් පාත්‍ර වේ. දේශගුණ විපර්යාස ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සම්පත් වලට, ආර්ථික ක්‍රියාවලීන්ට හා මිනිසුන්ගේ යහ පැවැත්මට විශාල ලෙස බලපෑම් ඇති කරයි. දේශගුණ විපර්යාස ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි දක්වන බලපෑම මුළුමනින්ම අධ්‍යයනය කර ඇති අතර පසුගිය වසර 20 තුළ මෙරට ආදායම් ඉහල දැමීම හා දුප්පත්කම අවම කිරීම තුළින් අත්කර ගත් කැපී පෙනෙන ජයග්‍රහණ වලට එම බලපෑම් තර්ජනයක් එල්ල කරයි. දැනට සිදු කරන ලද මූලික පර්යේෂණ හා ප්‍රක්ෂේපන මගින් ශ්‍රී ලංකාව විශාල වශයෙන් හා විවිධාකාර ඉහළ අවධානම් තත්ත්ව වලට හා බලපෑම් වලට පාත්‍ර වන බව පෙනී යයි.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය මෙරට ආර්ථික සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයට දේශගුණ විපර්යාස වලින් සිදු වන අභියෝග වලට මුහුණදීම සඳහා විවිධ ක්‍රියා මාර්ග ගෙන ඇත. දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණ වනුයේ දේශගුණ විපර්යාස හා බැඳුණු පර්යේෂණ හා පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල බෙදා හැරීම තුළින් ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාකාරකම් නැවත ප්‍රතිසංස්කරණය ප්‍රේරණය කිරීමයි. දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජය ගැනීම නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහත දක්වා ඇත.

2.3.1 දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ජාතික අනුහුරු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම

ජාතික අනුහුරු සැලැස්ම (National Adaptation Plan) සකස් කිරීම ආරම්භ කරන ලද්දේ 2014 වර්ෂයේදීය. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ අනුහුරු ධාරිතාව සහ ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම තුළින් දේශගුණ විපර්යාස වල අහිතකර බලපෑමට ලක්වීම අවම කිරීමයි. ජාතික අනුහුරු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේ උපදේශක සේවාව ජාතික ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය (Institute of Policy Studies) වෙත ලබාදී ඇත. දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියෙහි (UNFCCC) ලේකම් කාර්යාලයේ විද්වතුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ජාතික අනුහුරු සැලැස්ම සකස් කිරීමට උපදෙස් ලබාගැනීම සඳහා 2014 අගෝස්තු 20 වන දින වැඩමුළුවක් පවත්වන ලද අතර විවිධ ක්ෂේත්‍ර වල විශේෂඥ උපදෙස් ලබාගැනීම සඳහා 2014 සැප්තැම්බර් 18 වන දින වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. ජාතික අනුහුරු සැලැස්මේ ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට පත්වන ලද රැස්වීමේදී මෙය ක්ෂේත්‍ර වශයෙන් පැවැත්වීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව වෙරළ හා සමුද්‍රීය සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ වැඩමුළුව 2014 නොවැම්බර් 21 වන දින පවත්වන ලදී.

2.3.2. දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතිය (UNFCCC) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ලේකම් කාර්යාලය හා කියතෝ සන්ධානය සමග සම්බන්ධීකරණය

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවෙකු වශයෙන් අවශ්‍ය අවස්ථා වලදී කාලීන වාර්තා සහ දත්ත යොමුකිරීමට එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියේ (UNFCCC) සහ කියතෝ සන්ධානයේ ජාතික කේන්ද්‍රීය මධස්ථානය ලෙස අප අමාත්‍යාංශය බැඳී සිටියි. එම සම්මුතියේ ADP, SBI, SBSTA වැනි ආයතන වලින් කෙරෙන ඉල්ලීම් වලට අදාළව තොරතුරු සැපයීම ප්‍රධාන අවශ්‍යතාවයකි.

2.3.2.1 දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ ලේකම් කාර්යාලයට අවශ්‍ය වාර්තා සැපයීම

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ 19 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමේදී එළැඹෙන ලද තීරණ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සහ 20 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම සඳහා අවශ්‍ය ජාතික වාර්තා සකස් කරන ලදී. තවද කියතෝ සන්ධානයේ දෙවන කාල පරිච්ඡේදය සඳහා එකඟතාවය ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු ඉටු කරන ලදී.

2.3.2.2 දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ 20 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම සඳහා සුදානම් වීම.

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවන්ගේ සාකච්ඡා සම්බන්ධයෙන් වැඩිමුළු දෙකක් සංවිධානය කරන ලද අතර ඒ සඳහා Climate Action Network (South Asia) ආයතනයේද සහය ලබා ගැනිණි. (2014 මැයි 22 සහ 23)

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ 20 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම පේරු රාජ්‍යයේ ලිමා නුවරදී (2014 දෙසැම්බර් 01 දින සිට 12 වැනි දින දක්වා) පැවති අතර ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් 05 දෙනෙකුගෙන් යුත් දූත මණ්ඩලයක් සහභාගී වන ලදී.

2.3.3 දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ජාතික කමිටු පැවැත්වීම

2.3.3.1 දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව පැවැත්වීම

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව රේඛීය අමාත්‍යාංශ සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන නියෝජනය කෙරෙන කමිටුවකි. මෙය ස්ථාපිත කිරීමේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වූයේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අදාළ ආයතන වල ප්‍රතිපත්ති තුලට ඇතුළත් කර ගැනීමයි. දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ප්‍රථම ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව 2014 ජූලි 31 වන දින පවත්වන ලදී.

2.3.3.2 දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ජාතික විශේෂඥ කමිටුව පිහිටුවීම

පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශිත ජාතික දේශගුණ විපර්යාස ප්‍රතිපත්ති සහ අනුවර්තන උපායන් පදනම් කර ගනිමින් දේශගුණ විපර්යාස අංශය දැනට ජාතික දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම ආරම්භ කර ඇති අතර එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සැදීමට උපදෙස් ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ දේශගුණ විපර්යාස අනුවර්තන ක්‍රියාකාරකම් පැවැත්වීම සඳහා උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා 2012 සැප්තැම්බර් මස දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ජාතික විශේෂඥ කමිටුවක් පිහිටුවන ලදී.

දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ජාතික විශේෂඥ කමිටුවේ පරමාර්ථ.

1. දේශගුණ විපර්යාස සඳහා රටේ ප්‍රවණතාව කලින් කලට දැනුවත් කිරීම සහ ඒ පිළිබඳ සංවේදීතාව වැඩි කිරීම.
2. දේශගුණ විපර්යාස නිසා ජනතාවට සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන් සහ පරිසර පද්ධති සඳහා ඇති අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට සහ මගහැරවීමට අනුවර්තන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
3. තිරසාර සංවර්ධනයේදී හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම.

4. තිරසාර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදනය දියුණු කිරීම.
5. සමාජයේ පවතින දේශගුණ විපර්යාස වලට සම්බන්ධ විවිධ මුහුණුවරවල් ඇති ගැටළු පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ තීරණ ගැනීම වලදී දුරදර්ශී තෝරාගැනීමක් කිරීමට ධාරිතාව වර්ධනය කිරීම.
6. දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑම් වලට කාර්යක්ෂමව සහ ඵලදායී ලෙස මුහුණ දීමට රටේ ධාරිතාව වැඩි කිරීම.
7. ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන ධාරාවට දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ ගැටළු ඇතුළත් කිරීම .
8. දේශගුණ විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීමට අදාළ ගැටළු සඳහා මගපෙන්වීම් ලබාගැනීමේ අරමුණින් දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ හතරවන ජාතික විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම 2014 ජුනි මස 24 වන දින පැවැත්විය.

2.3.3.3 දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ජාතික විශේෂඥ කමිටුව පිහිටුවීම (NECCC - Mitigation)

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියා කිරීමේ දී ඇතිවන ගැටළු වලදී මග පෙන්වීම සඳහා දේශගුණික විපර්යාස අංශය මගින් දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ජාතික විශේෂඥ කමිටුව පිහිටුවන ලදී.

දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ජාතික විශේෂඥ කමිටුවෙහි අරමුණු පහත ලෙස වෙයි.

- දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියා දාමයට අනුකූලව දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීමේ ගැටලු පිළිබඳ මග පෙන්වීම.
- දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග, ක්‍රියාකාරකම් සහ නීතිය මෙවලම් සෑදීමට මග පෙන්වීම
- දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර කමිටුවෙහි රටෙහි දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ රටෙහි තත්වය සකස් කිරීමට මග පෙන්වීම
- දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර කමිටුවට අනුව රටෙහි දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීමට ජාතික වශයෙන් යෝග්‍ය දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම. (NAMAs)
- දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා මග පෙන්වීම
- පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය සහ කියෝතෝ සන්ධානය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණ ක්‍රියා කිරීමට මග පෙන්වීම
- විදේශ ආධාර යටතේ ඇති විදේශ ආධාර ලබන අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති සමාලෝචනය කිරීම

දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා මග පෙන්වීම අරමුණු කරගෙන දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම පිළිබඳ 5 වන ජාතික විශේෂඥ කමිටු (NECCC – Mitigation) රැස්වීම 2014/06/27 දින පැවැත්විණි. මෙම විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම රැස්වීම පැවැත්වීමේ මූලික අරමුණු වූයේ ගෝලීය පරිසර පහසුකම් (GEF) මගින් ප්‍රතිපාදන ලබාදෙන “බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයෙහි හරිතාගාර වායුන් අඩුකිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් ” ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමයි.

2.3.4. හරිත ලංකා වැඩසටහනේ මෙහෙවර 3 (දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ අභියෝග ජයගැනීම)

හරිත ලංකා වැඩසටහන මෙහෙවර 3 හි දැනට පවතින උපාය මාර්ග හා මෙහෙවර 3 ඇතුළත් නව උපාය මාර්ග සමාලෝචනය කෙරිණි. 2014 ජුනි මස 20 වන දින ඉහත වැඩසටහනට අදාළ පාර්ශවකරුවන් රාශියකගේ සහභාගිත්වයෙන් වැඩමුළුවක් රාජගිරියේ මහා බැංකු ශ්‍රවණාගාරයේ දී පැවැත්වුණි. මෙහිදී දැනට පවතින උපාය මාර්ග සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කරන ලදී. හරිත ලංකා වැඩසටහන මෙහෙවර 3 හි අවසාන වැඩමුළුව 2014 සැප්තැම්බර් 10 දින පවත්වන ලදී.

2.3.5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය සඳහා වූ ජාතික බලාත්මක අධිකාරිය ලෙස නව පවිත්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ඇගයීම හා අනුමත කිරීම (DNA)

එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ වූ රාමුගත සම්මුතියේ විධායක කමිටුවෙහි අරමුණු ඉටු කිරීම සඳහා 1997 ජපානයේ කියෝතෝ හිදී එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ වූ රාමුගත සම්මුතියේ විධායක කමිටුවෙහි සාමාජිකයන් සමග පැවැත්වූ තුන් වන සමුළුවේදී නීතියෙන් බැඳී ඇති ගිවිසුමක් ඇති කරගන්නා ලදී. කියෝතෝ සම්මුතිය යටතේ, කාර්මික රටවල් 2008 - 2012 කාලය අතරතුර ඔවුන්ගේ මිශ්‍ර හරිතාගාර වායු විමෝචනය 1990 දී ඔවුන්ගේ වායු විමෝචන හා සැසඳීමේදී එම මට්ටමෙන් අවම අගයෙන් 5% ක ප්‍රමාණයක් අඩුකරගත යුතු වේ. කැබින්ට් මෙහෙයවීමට අනුව 2002/04/24 දින අංක 02/0392/116/004 දරන තීන්දුව අනුව 2002 සැප්තැම්බර් 03 දින ශ්‍රී ලංකා රජය කියෝතෝ සම්මුතියට එකඟ වන ලදී. පරිසර අමාත්‍යාංශය එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ වූ රාමුගත සම්මුතියේ විධායක කමිටුවෙහි සහ කියෝතෝ සම්මුතියේ නාභි ගත ලක්ෂ්‍ය ලෙස ක්‍රියා කෙරේ.

පවිත්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ජාතික බලාත්මක අධිකාරිය ලෙස පවිත්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වලට අනුමැතිය ලබා දීම සිදු කල යුතු අතර එය ජාතික බලාත්මක අධිකාරියේ මූලික වගකීමක් වන අතර එසේ අනුමැතිය ලබා දීමේදී එම ව්‍යාපෘතීන් රටෙහි තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු කරා ලඟා වීමට දායක වන්නේ කෙසේදැයි තීරණය කල යුතුය.

පවිත්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ජාතික බලාත්මක අධිකාරිය ලෙස 2014 වසර තුළ ව්‍යාපෘති යෝජනා 3ක් සඳහා අනුමැතිය නිකුත් කර ඇත. මෙම අනුමතීන් තුනට මූලික සංකල්ප යෝජනා අනුමතීන් එකක් සහ ව්‍යාපෘති යෝජනා අනුමැතීන් දෙකක් ඇතුළත්ය.

2.3.5.2 PIN අංකය හා PDDs ඇගයීම

සත්කාරක රට වශයෙන් මාන්පුරි සුළං විදුලි ව්‍යාපෘතිය, කුඩා පරිමාණ ජීව ස්කන්ධ ව්‍යාපෘතිය සඳහා හා ප්‍රධාන අනුමැතිය මොනරාගල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතියට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ව්‍යාපෘති සැලසුම් ලේඛන ඇගයීම සඳහා PDD කමිටු වාර්තා දෙකක් පිළියෙළ කරන ලදී. එම වාර්තා PDD ඇගයීම් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

2.3.5.3 ශ්‍රීඩ් විමෝචන සාධකය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම (Grid Emission Factor)

ශ්‍රීඩ් විමෝචන සාධකය යනු විදුලි බලයේදී එක් ඒකකයකින් විමෝචනය වන CO₂ ප්‍රමාණයයි. විවිධ ශක්ති බලාගාර ප්‍රධාන ජාලයට විදුලිය සපයනු ලැබේ. මෙම බලාගාර ගල් අඟුරු, ඩීසල්, ජල විය හැක. අවසන් පාරිභෝගිකයා විසින් පරිභෝජනය කරන මෙම විදුලිය එම විදුලි ප්‍රභව වල එකතුවකින් ජනනය වුවක් බවට උපකල්පනය කරනු ලබන අතර එමගින් විවිධ CO₂ මට්ටම් විමෝචනය කෙරේ.

2013 වර්ෂයේ ශ්‍රීඩ් විමෝචන සාධකය ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය විසින් 2014 වර්ෂයේදී සිදුකරන ලදී.

2.3.6 ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම (NAMAs)

2.3.6.1 බලශක්ති අංශය සඳහා ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම

විදුලි අංශය සඳහා ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් හඳුනා ගැනීමට හමුවක් සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරියේදී 2014 අප්‍රේල් 7 වැනි දින පැවැත්විය. එහිදී ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාමට තාක්ෂණ වැඩ කණ්ඩායම් ස්ථාපිත කිරීමට තීරණය කරන ලදී. "ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ආයතනයක් ස්ථාපිත කිරීම" පිළිබඳ සංකල්ප සටහනක් පිළියෙළ කරන ලදී.

2.3.6.2 ප්‍රවාහන අංශය සඳහා ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම

ප්‍රවාහන අංශය සඳහා ජාතික යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය සමග රැස්වීමක් 21.01.2014 දින පවත්වන ලදී.

2.3.7 දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතිය (Technology Need Assessment)

දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතිය එක් එක් රටවල් තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ එම රටට අනන්‍ය වූ තාක්ෂණයන් හඳුනාගෙන ඒවා ප්‍රමුඛතාගත කිරීම ප්‍රධාන ඉලක්කය කොටගෙනය. මෙම ව්‍යාපෘතිය අනුහුරුවීම සහ අවමකිරීම යන මූලික අංග දෙකෙහි පිලිවෙලින් ක්ෂේත්‍ර පහකට හා ක්ෂේත්‍ර තුනකට අදාළව මෙම තාක්ෂණ අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන ප්‍රමුඛතාගත කරන ලදී. අදාළ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රතිපාදන ගෝලීය පරිසර පහසුකම(GEF) විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන (UNEP) හරහා ලබාදෙන ලදී. දේශගුණ විපර්යාස සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතිය (UNFCCC) සහ එහි කියතෝ සන්ධානයේ ජාතික කේන්ද්‍රීය ස්ථානය ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය අමාත්‍යාංශය කටයුතු කරයි.

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන, ගෝලීය පරිසර අරමුදලේ සහයෝගිතාවය ඇතිව මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කර ඇත. එමගින් දේශගුණ විපර්යාස සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියට අනුගතව දියුණු වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා දියුණු තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීම් සිදු කිරීම සඳහා පහසුකම් සපයයි. පරිසර හා පුනර්ජනනීය අමාත්‍යාංශය මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් තාක්ෂණික අවශ්‍යතා ඇගයීම සහ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සාදනු ලබයි.

2.3.7.1 දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළව වැසිදිය අස්වනු (Rooftop Rainwater Harvesting) නියමු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලයේ (NWS & DB) උතුරු මැද පළාත් කාර්යාලය මගින් මැදවව්විය ගුරුකන්දෙගම ප්‍රදේශයෙහි වැසිදිය අස්වනු ඒකක ස්ථාපනය කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් හා තොරතුරු 2014 ඔක්තෝම්බර් 01 දින අනුරාධපුරයේදී ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය හා දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය අතර පැවති රැස්වීමේදී ලබාදුනි. තවද අදාළ අරමුදල් තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලයට වෙත ලබාදී ඇත.

2.3.7.2 තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළ වාර්තා එළිදැක්වීම

දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ තාක්ෂණ අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතියේ අවසාන වාර්තා දෙක සහ ඊට අදාළ තාක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම, අනුහුරුවීම සහ අවමකිරීම යන මූලික අංග දෙක යටතේ පිළියෙළ කරන ලදී. එම වාර්තා 2104 දෙසැම්බර් 30 වන දින වෝටර්ස් එජ් හෝටලයේදී පැවති උත්සවයේදී එළිදැක්වන ලදී.

2.3.8 ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගඟා ද්‍රෝණි ආශ්‍රිත ගොවි ජනපද වල කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව දේශගුණ විපර්යාස වල අහිතකර බලපෑම්වලට අනුහුරු කරවීමේ ව්‍යාපෘතිය.

දේශගුණික විපර්යාස අංශය, මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා හුදු විධායක ආයතනය ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, ලෝක ආහාර වැඩ සටහන, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කොට ඇති මුළු මුදල ඇමෙරිකානු ඩොලර් 7,989,727 කි.

- ඉලක්කගත ප්‍රදේශ - නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය - වලපනේ ප්‍රා.ලේ.කො.
- පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය - මැදිරිගිරිය ප්‍රා.ලේ.කො. සහ ලංකාපුර ප්‍රා.ලේ.කො.

- අරමුණ - මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික පරමාර්ථය වනුයේ මහවැලි ගඟ ජලාශය ආශ්‍රිත ගොවි ජනපදවල වැසි දියෙන් යැපෙන කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව ඵලදායී භූමි සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණය තුළින් විවිධාංගීකරණය වූ තිරසාර ජීවනෝපායන් සඳහා යොමුකර, දේශගුණ විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම් වලට අනුහුරුවීම සිදු කර ඔවුන්ගේ ජීවන රටාවන් ශක්තිමත්ව ගොඩනැංවීමයි
- ප්‍රධාන පරමාර්ථ - මහවැලි ගඟ ජලාශයේ අනතුරට භාජනය විය හැකි ප්‍රදේශ වල ගොවි ජනතාව දේශගුණ විපර්යාස නිසා ප්‍රේරණය වන වර්ෂාපතන වෙනස්වීම් නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල ආහාර සුරක්ෂිතත්ව සහ ජීවනෝපායයන් කෙරෙහි බලපෑම් අවම කිරීම.
- ක්‍රියාකාරකම් -
  - ක්‍රියාකාරකම් 1 - දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග හමුවේ සාර්ථකව මුහුණදීම සඳහා කෘෂිකාර්මික ජීවනෝපායන් ශක්තිමත් කිරීම තුළින් ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශ තුළ වැසිදිය භාවිතයෙන් කෘෂිකර්මාන්තයෙහි යෙදෙන ගොවි ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඔවුන් සඳහා ප්‍රශස්ත ජීවන රටාවක් ඇති කිරීම.
  - ක්‍රියාකාරකම් 2 - දේශගුණ විපර්යාස හමුවේ සාර්ථකව මුහුණදීමට හැකි ගොවි ප්‍රජාවක් ඇති කිරීම උදෙසා උචිත සේවාවක් ලබා දිය හැකි පරිදි ග්‍රාමීය, ප්‍රාදේශීය හා කලාපීය ආයතනික ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම.
- **2014 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම්**
  - ✓ තුන් අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඇතුළත් සමාරම්භක වාර්තාව ලෝක ආහාර සංවිධානයට භාර දීම - 2014 මාර්තු
  - ✓ ව්‍යාපෘති වාර්තාව සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම.
  - ✓ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ රැස්වීමක් පැවැත්වීම සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පුහුණුවීම් මාලාවක් පැවැත්වීම - 2014 මාර්තු
  - ✓ දැනට පවතින ගිවිසුම සඳහා අතිරේක ගිවිසුම් පත්‍රයක් සහ සම්මත ක්‍රියාකාරී ක්‍රියා පටිපාටිය (SOP) සෑදීම සඳහා ලෝක ආහාර සංවිධානයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් දූත මෙහෙයක් පැවැත්වීම
  - ✓ අතිරේක ගිවිසුම් පත්‍රය සඳහා අත්සන් තැබීම - 2014 අගෝස්තු 11
  - ✓ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අර්ධ කාලීන ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම - 2014 ඔක්තෝම්බර්
  - ✓ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු සහ ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටුව සඳහා පූර්ණ කාලීන කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීමක් පළකිරීම
  - ✓ කාර්යාල උපකරණ සහ කාර්යාල ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සඳහා මූලික කටයුතු සිදු කිරීම.
  - ✓ නිලේදන්ඩාහින්න සහ මැදිරිගිරිය කෘෂිකර්ම සේවා මධ්‍යස්ථාන තුළ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු පිහිටුවීම සඳහා අවකාශ සොයා ගැනීම.
  - ✓ 2015 විස්තරාත්මක ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සෑදීම.

2.3.9 ශ්‍රී ලංකාව තුළ නව්‍ය ජෛව ස්කන්ධ පාදක බල ශක්ති උත්පාදනය ප්‍රවලිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ තිරසර (සුනිත්‍ය) ජෛව ස්කන්ධ බලශක්ති නිෂ්පාදනය සහ නව ජෛව ශක්ති තාක්ෂණයන් ප්‍රවලිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වේ. මෙය ප්‍රධාන ලෙස හරිත ලංකා ජාතික වැඩ සටහන යටතේ දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජය ගැනීමේ මෙහෙවර මූලික කර ක්‍රියාත්මක වුවත් හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලියත් පරිසර හිතකාමී කර්මාන්ත ඇති කිරීමේ ක්‍රියාවලියටත් උපකාර වන බැවින් සෑමට පිවිතුරු වාතය හා කර්මාන්ත හරිත කරණයන් මෙහෙවරයන් සඳහා ද උප ප්‍රධානව සම්බන්ධ වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජෛව ස්කන්ධ ශක්ති උත්පාදනය (Bio-mass Energy Production) සහ ඊට අදාළ නව්‍ය තාක්ෂණය (Modern Technology) හඳුන්වා දීමේ ඉලක්ක සහ අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා ප්‍රධාන සංරචක 4 ක් මූලික කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක වීම සිදුවේ. එනම්

ඉලක්කය

ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය තුළ තාප බලශක්තිය ජනනය සඳහා පොසිල ඉන්ධන භාවිතය තුළින් නිකුත් කෙරෙන හරිතාගාර වායු විමෝචනය අඩු කිරීම

අරමුණ

නිරසර ජෛව ස්කන්ධ බලශක්ති නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීම වෙළඳපළ තුළ පුනර්ජනනීය බලශක්ති සම්පාදනය ඉහළ නැංවීම සහ ජෛව ස්කන්ධ බලශක්ති පාදක විසඳුම් ස්ථාපනය කිරීම

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සංරචක/ ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකාව තුළ නව්‍ය ජෛව ස්කන්ධ පාදක බල ශක්ති උත්පාදනය ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා

- A. අවශ්‍ය ආයතන සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය හා ආයතනික සහාය ලබාදීම,
- B. ක්ෂේත්‍රය තුළ දැනට පවතින බාධක ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම,
- C. ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතියට ප්‍රශස්ථ පරිසරයක් ඇති කිරීම සහ සැපයුම් ජාල ඇතිකිරීම
- D. නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම

ඇ.ඩො.මිලියන 1.9 ක තක්සේරු කරන ලද මුළු වටිනාකමක් සහිත පස් අවුරුදු ව්‍යාපෘතියක් වන මෙය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩ සටහන (UNDP) හා ආහාර හා කෘෂිකාර්මික සංවිධානයන්හි (FAO) මැදිහත්වීම තුළින් ගෝලීය පාරිසරික පහසුකම (Globe Environment Facility - GEF) මගින් මූල්‍ය ප්‍රදාන (Grant Funding) ලබා දීම සිදුවේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරී පාර්ශ්වකරුවන් ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බල ශක්ති අධිකාරිය කටයුතු කරයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවෙකු ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ජෛව ස්කන්ධ ශක්ති ජනනය හා භාවිතයේ දී හා එය ඉහළ නැංවීමේ දී ජෛව ස්කන්ධ නිෂ්පාදනය, සංවර්ධනය, පර්යේෂණ ආදිය සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, ආයතනික සහයෝගය ලබා ගැනීම, තාක්ෂණික දැනුම වර්ධනය කර ගැනීම, මූල්‍ය සහයෝගය ලබා ගැනීම, තොරතුරු ලබා ගැනීම සහ පුහුණුව හා දැනුවත් කිරීම වැනි ක්ෂේත්‍රයන්හි පවතින විවිධ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීමට මෙමගින් මහඟු පිටු වහලක් වේ.

2.3.10 හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ භාවිතය පාලනය කිරීම

2007 වර්ෂයේ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ 19 වන රැස්වීමේදී ගනු ලැබූ තීරණයකට අනුව ඕසෝන් ස්ථරය ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් ඕසෝන් ස්ථරය කෙරෙහි බලපෑම් ඇතිවන හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් ක්‍රමයෙන් බැහැර කිරීමේ වැඩපිළිවෙල 2013 ආරම්භ කළ අතර 2030 දී මෙම රසායනිකය සම්පූර්ණයෙන්ම බැහැර කිරීමට සැලසුම් කර තිබේ.

2013 ජනවාරි 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි නොඉදුල් හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් සහ හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් මිශ්‍ර රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය පාලනය කිරීමට කැබිනට් අනුමැතිය ලැබුණි. මෙයට අනුකූලව 2013 අගෝස්තු 1 දින අංක 1821/40 දරන ගැසට් නිවේදනය 1969 අංක 01 දරන ආනයන අපනයන පාලන පනත යටතේ පල කරනු ලැබීය.

මෙම ක්‍රියාදාමය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් බැහැර කරලීමේ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ආනයන පාලන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආනයනයන් සඳහා සලාක ක්‍රමයක් (Quota System) හඳුන්වාදෙනු ලැබීය.

- ශ්‍රී ලංකාව මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශ්වකරුවෙකු වන අතර එම සන්ධානයේ බැඳීම් 2014 වර්ෂයේ දී ක්‍රියාත්මක වන අතර ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

- මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයට අනුව ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක ද්‍රව්‍ය ආනයනය සහ අපනයනය පාලනය කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් තිබේ. ඒ අනුව හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් ආනයනය සඳහා ආනයනකරුවන් 16 දෙනෙකු වෙත 2014 වර්ෂයේ දී සලාක ලබාදුන් අතර එම සලාක බෙදාදීමේ උත්සවය 2014 දෙසැම්බර් මස 12 වන දින ලේකම්තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ “සජන පරිසර මණ්ඩපයේ” දී පවත්වනු ලැබීය.

2.4 භූමිය වෙරළ තීරය හා අවට මුහුදු ඥානාත්වික ලෙස පරිහරණය කිරීම

පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය, පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය හරහා නෞකාවල ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා ශ්‍රී ලංකාවට අයත් ජල තීරයේ සිදු වන්නාවූ පරිසර දූෂණය මෙන්ම වෙරළාශ්‍රිතව සිදු වන්නා වූ ක්‍රියාකාරකම් වැළැක්වීම පාලනය හා අවම කිරීම සඳහා බැඳුම්කරයක් ඇති කරගෙන ඇත. වෙරළ තීරය හා අවට මුහුදු ඥානාත්වික ලෙස පරිහරණය කිරීම නම් වූ මෙහෙවර සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉටු කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පහත දක්වා ඇත.

2.4.1 කඩොලාන තීරසාර ලෙස භාවිතයට ගැනීම සහ සංරක්ෂණය

2014 වසරේදී වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහය ඇතිව තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3 ක භායනයට ලක් වූ කඩොලාන පරිසර පද්ධති පුනරුත්ථාපන වැඩ සටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මේ යටතේ මන්නාරම, මුලතිව් හා මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්ක වල හෙක්ටයාර 30 ක ප්‍රදේශයක් පුනරුත්ථාපනය කරන ලදී. *Rhizophora mucronata*, *Rhizophora apiculata*, *Avicinnia marina* සහ *Ceriops tagal*. ඇතුළුව කඩොලාන ශාක 30,000 පමණ ක්ෂේත්‍රයේ රෝපණය කරන ලදී.

මාදු ගඟ කලපුව ආශ්‍රිතව පමණක් පවතින දැඩි ලෙස තර්ජනයට ලක් වූ කඩොලාන ශාකයක් වන *Luminitzera tittore* සංරක්ෂණය සඳහා ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් පියවර කීපයක් ගන්නා ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අංශයක් ලෙස ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය මගින් දැනුවත් කිරීම වැඩ සටහන් රාශියක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මේ යටතේ පරිසර පොලිසියට අනුයුක්ත පොලිස් නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, ගුරුවරුන්, අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන් හා පාසැල් සිසුන් සඳහා කඩොලාන සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන් පවත්වන ලදී. මීට අමතරව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ද සහය ඇතිව ජේදුරුතුඩුව හාඩ්ලි විද්‍යාලයේ හා අළුත්ගම විද්‍යාලයේ ගුරුවරුන් සිසුන් උදෙසා කඩොලාන පරිසර පිළිබඳ ධාරිතා වර්ධනය උදෙසා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථාන 2 ක් පිහිටුවන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව කඩොලාන පිළිබඳ අත් පොතක් (සිංහල හා දෙමළ මාධ්‍යයෙන් ද) කඩොලාන විශේෂ පිළිබඳ පෝස්ටරයක් ද මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන යටතේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

2.5 භූමිය වගකීමෙන් යුතුව පරිහරණය කිරීම

පහත දක්වා ඇත්තේ භූමිය වගකීමෙන් යුතුව පරිහරණය කිරීමේ දැක්ම සඳහා සිදු කෙරෙන මූලික ක්‍රියාකාරකම්ය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය පිටු දැකීමේ සම්මුතියේ කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් ක්‍රියා කරන පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයට එම සම්මුතියේ ඇති අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමට ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය හා සැකසීම සහ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටී.

2.5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි භායනය වැළැක්වීම සඳහා සකස් කරන ලද යාවත්කාලීන කරනු ලැබූ ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන 2015-2024

දරුණු භූමි භායන හා නියඟ තත්වයන්ගෙන් ලත් අම්හිරි අත්දැකීම් පාදක කොටගෙන ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියට 1995 වර්ෂයේදී අත්සන් තැබූ අතර 1998 වර්ෂයේදී එහි සම්පූර්ණ වලංගුතාවය ලබාගන්නා ලදී. මෙම සම්මුතියෙහි පාර්ශ්වකරුවකු වශයෙන් භූමි භායනයට දායක වන හේතු සාධක සහ බලපෑම් මෙන්ම භූමි භායනය අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ගයන් හඳුනාගැනීම

සඳහා ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහනක් සැකසීමට හා එය ක්‍රියාවට නැංවීමට ශ්‍රී ලංකාව බලාපොරොත්තු විය. එබැවින් භූමි භායනය වැලැක්වීම සඳහා වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘතීන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව බැඳී සිටී.

භූමි භායනයේ තිබෙන ප්‍රමාණාත්මක බව මෙන්ම නියඟයේ තිබෙන බලපෑම් හඳුනා ගනිමින් 2002 වර්ෂයේ දී භූමි භායනය වැලැක්වීම සඳහා වූ සවිස්තරාත්මක ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහනක් එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැලැක්වීමේ සම්මුතියෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරනු ලබන පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් සකස් කරන ලදී. මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන, සම්මුතිය සමඟ අදාළ අනෙකුත් පාර්ශ්ව රටවල් සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන මෙවලමක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

අනෙකුත් බලපෑමට ලක්වූ බොහෝ රටවල් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළද මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීම එතරම් සාර්ථක නොවිනි. එයට ප්‍රධාන හේතු ලෙස එම වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධව ආයතනික සැකසුම් ප්‍රමාණවත් නොවීම, සම්බන්ධීකරණ කටයුතු දුර්වල වීම සහ මූල්‍යමය සීමාවන් පැවතීම දැක්විය හැකිය. එබැවින් මෙම ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැලැක්වීමේ සම්මුතිය විසින් යෝජනා කරන ලද දස අවුරුදු උපාය මාර්ගය සමඟ පෙළගස්වා යාවත්කාලීන කරන ලෙස පාර්ශ්වකරුවන් වෙත උපදෙස් දෙන ලදී.

එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැලැක්වීමේ සම්මුතියෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාකරනු ලබන අතර දීර්ඝ උපදේශන සේවාවක් සේවාවක් තුළින් 2014 වර්ෂයේදී භූමි භායනය වැලැක්වීම සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන යාවත්කාලීන කර පෙළගස්වන ලදී. එම ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන, වැඩසටහන් 25 කින් සමන්විත වන අතර එහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් භායනය වන භූමිවල පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය, භූමි භායනය, වන ගහණය අඩුවීම හේතුවෙන් ඇති වන වන භායනය, තෘණ භූමි සංරක්ෂණය සහ නියඟයෙන් සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම යන ගැටළු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය 2014 ජූලි මස 24 වන දින ලබාගන්නා ලදී. මෙම වැඩසටහන යාවත්කාලීන කර පෙළගැස්වීම එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැලැක්වීමේ සම්මුතියෙහි දස අවුරුදු උපායමාර්ගික සැලැස්මට අනුව සිදුකර ඇති අතර 2015 සිට 2024 දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී එය ක්‍රියාවට නැංවීමට සැලසුම් කර ඇත. ඒ අනුව බලපෑමට ලක්වූ ජනතාවගේ ජීවන තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම, බලපෑමට ලක්වූ පරිසර පද්ධතිවල තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම, ගෝලීය ප්‍රතිලාභ උත්පාදනය සහ සම්මුතිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා උපකාරී වන සම්පත් ඒකරාශී කිරීම යන අරමුණු ඉදිරි දස වසරේ දී සපුරා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.

2.6 කසළින් තොර වටපිටාවක්

කසළින් තොර වටපිටාවක් යන මෙහෙවර යටතේ සිදුකරණ ප්‍රධාන කටයුතු පහත දක්වා ඇත.

2.6.1 ඉලෙක්ට්‍රොනික් හා විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම
තෝරාගත් ආසියානු රටවල් අතරින් ජාත්‍යයන්තර රසායනික කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශය (SAICM) මත පොලික්ලෝරිනේට්ඩ් බයිෆිනයිල් (PCB) ගැන හැකියා වර්ධනය හා තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම.

- පාරිසරික ගැටළු, සමාජ, සෞඛ්‍ය බලපෑම් හා බහු පාර්ශ්වීය ගිවිසුම් ගැන දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් 03 ක් කොළඹ අනුලා විද්‍යාලය, මහනුවර කිංස්ට්‍රික් විද්‍යාලය හා මාතලේ විද්‍යා විද්‍යාලයේ දී පවත්වන ලදී.
- GIZ /NIE සමඟ සම්බන්ධවී දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව ඉගෙනීම පදනම් කර ගෙන අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ව්‍යාපෘති 03 ක් උච්ච පළාත, මාතලේ අධ්‍යාපන කලාපයේ, මධ්‍යම පළාත නුවරඑළිය අධ්‍යාපන කලාපයේ පාසල් වල පවත්වන ලදී.
- පාර්ශ්වකරුවන්ගේ 55කට වඩා වැඩි සහභාගිත්වයෙන් NIP ව්‍යාපෘතිය දියත්කිරීම හා PCB වැඩිමුළුව 27 – 25 ජූනි මස 2014තෙදින තුළ වත්තල ෆාම් විලේජ් හෝටලයේ පවත්වන ලදී. එහිදී

PCB ව්‍යාපෘතිය සකස් කිරීමේ අදියර අවසන් කිරීමට හා ජගත් පරිසර පහසුකම් වැඩසටහන සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු ව්‍යාපෘති ලේඛණය අවසන් කිරීමට තීරණය විය .

- ශ්‍රී ලංකාවේ BRS (බාසල්, රොටර්ඩෑම් සහ ස්ටොක්හෝම් සම්මුති ක්‍රියාත්මක කිරීම) සඳහා ධාරිතා නැංවීමේ යටතේ වැඩ සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා වැඩමුළුව, කොළඹ ටාප් සමුද්‍රා හෝටලයේ 2014 සැප්තැම්බර් 30, දින පවත්වන ලදී. එහිදී BRS වාර්තාව අවසන් කර ජීනීවාහි BRS ලේකම් කාර්යාලය වෙත යවන ලදී.
- රසායනික ද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය සඳහා ප්‍රාදේශීය බලාත්මක ජාලය පිළිබඳ වැඩමුළුව 2014 නොවැම්බර් 10 – 11 කොළඹ සිනමන් ග්‍රෑන්ඩ් හෝටලයේ දී පවත්වන ලදී.
- දැනුවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය කිරීම (පොත් පිංච හා අත් පත්‍රිකා)
  - PCB කළමනාකරණය පිළිබඳ පත්‍රිකා පිටපත් - 1000
  - POPs මාර්ගෝපදේශය පිළිබඳ සිංහල අනුවාදය පිටපත් - 3000
  - ශ්‍රී ලංකාව තුළ PCB කළමනාකරණය පිළිබඳ වාර්තාව පිටපත් - 500
  - ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය පිළිබඳ පොත්පිංච සිංහල අනුවාදය පිටපත් - 1500
- ශ්‍රී ලංකාවට සම්පූර්ණ QSP SAICAM ව්‍යාපෘති දෙකක් මැලේසියාවේ ක්වාලාම්පූර්හිදී 2014 මාර්තු 23 – 28 පැවති SAICAM පිළිබඳ 4 වැනි ප්‍රාදේශීය රැස්වීම සහ ඒ හා අදාළ වැඩමුළුවේදී පිරිනමන ලදී.

2.6.2 ජංගම සන්නිවේදන හා ඒ ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂාකාරී ලෙස බැහැර කිරීම

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය දේශසීමා හරහා ප්‍රවාහනය හා එම බැහැරකිරීමේ පාලනයට බාසල් සම්මුතිය ස්විස්ටර්ටර්ලන්තයේ බාසල්හි පැවති පැවති පූර්ණාධිකාරී සමුළුවේදී සම්මත කරගනු ලැබීය. සම්මුතිය 1992 සිට බලාත්මකභාවයට පත්වූ අතර 2011 වන විට සම්මුතියට පාර්ශව 175 ක් එක්ව තිබුණි. බාසල් සන්ධානය නීති විරෝධී ප්‍රවාහනයේදී ඇතිවන සිද්ධීන් ඇතුළු උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය හා සෛසු අපද්‍රව්‍ය දේශසීමා හරහා ප්‍රවාහනයේදී ඇතිවිය හැකි හානි පිළිබඳ සිවිල් වගකීම නියාමනය කෙරේ. බාසල් සම්මුතිය රොටර්ඩෑම්, ස්ටොක්හෝම් සම්මුති සමඟ එක්ව කිට්ටු සබඳතාවක් ගොඩනගා ගැනීමේ අතිරේක වාසියක් සමඟ අපද්‍රව්‍ය ජීවන චක්‍ර සන්ධර්භය තුළ සලකා බැලීමට අවස්ථාවක් ලැබී ඇත. උක්ත සම්මුතියේ ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාකරන අතර එහි ස්ථාපිත ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව හරහා සම්මුතියට අදාළ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය හා සෛසු අපද්‍රව්‍ය රටතුලට ගෙනඒම පිළිබඳ තීරණ ගනු ලබයි.

වර්තමානයේ බාසල් රොටර්ඩෑම්, ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය ඒකාබද්ධව ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන අතර මෙහි පළමු රැස්වීම 2014 වර්ෂයේදී පවත්වනු ලැබීය.

- එක් එක් පාර්ශවකාර ආයතනයන්හි 2013 ප්‍රගතිය සාකච්ඡා කිරීමට හා රට තුළ කසළ කළමනාකරණ හා සම්බන්ධ ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කිරීමට මූල මණ්ඩලය රැස්වීම් අදාළ පාර්ශව සමඟ පවත්වන ලදී. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා උප කමිටුවක් පත් කරන ලදී.
- 2014 පෙබරවාරි මස 18 වන දින ක්ෂේත්‍රය තුළ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්, ආයතනය හා විශේෂඥයින්ගේ සහභාගීත්වයෙන් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම පිළිබඳ වැඩමුළුව පවත්වන ලදී.

මිනමාටා සම්මුතියට අදාළ කටයුතු

මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් විමෝචනය වන රසදිය සහ රසදිය අඩංගු සංයෝග වලින් මිනිසාගේ සෞඛ්‍ය හා පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා මිනමාටා සම්මුතිය බලාත්මකභාවයට පැමිණි ඇත.

රසදිය පිළිබඳ මිනමාටා සම්මුතියට අත්සන් තැබීමට අදාළ වාර්ථාව සැකසීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද නිලධාරී කමිටුව රැස්වීම් මාලාවකට අනතුරුව සකස් කරන ලද අවසන් වාර්ථාව කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් වාර්තාව අනුමත කරනු ලැබූ, එක්සත් ජාතීන්ගේ මහජන සම්බන්ධීකාරක ආචාර්ය පාලිත කොහොන මහතා විසින් මිනමාටා සම්මුතියට අත්සන් තබන ලදී. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව මිනමාටා සම්මුතිය අත්සන් තබන ලද පාර්ශවයක් බවට පත්ව ඇත.

මිනමාටා සම්මුතිය හඳුන්වාදීමට සමගාමීව, ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ අංශයන් තුළ රසදිය භාවිතය පිළිබඳව පර්යේෂණ 4 ක් අමාත්‍යාංශයේ මූලිකත්වයෙන් සිදුකරන ලදී.

1. රූපලාවන්‍ය නිෂ්පාදන වල විශේෂයෙන් ක්‍රීම් වර්ග වල, ලිප්පටික් හා නිය ආලේපන වල අඩංගු රසදිය පිළිබඳ ඇගයීම.
2. මිනිස් හිසකෙස් වල රසදිය අන්තර්ගතය පිළිබඳ තුලනාත්මක විශ්ලේෂණය
3. රසාඹෟෂධ සඳහා රසදිය භාවිතය පිළිබඳ වෙළඳ පොළ සමීක්ෂණය (ඖෂධීය බණිප නිස්සාරණය)
4. රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය අංශයේ දත්ත වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ මිනිස් පටක තුළ තැන්පත්වී ඇති රසදිය මට්ටම් නිර්ණය කිරීම.

හරිත ලංකා භයවන දැක්ම වන “කසළින් තොර වටපිටාවක්” ට අදාළ 2014-2020 දක්වා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සියළුම පාර්ශව කරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් වැඩිමුළු දෙකක් පවත්වන ලදී.

2.6.3 ලංකාව තුළ දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක (PoPs) පිළිබඳ ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම(NIP) යාවත්කාලීන කිරීමේ සහ සමාලෝචනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

- මෙම ක්‍රියාකාරකම සඳහා කොන්ත්‍රාත්තුව අත්සන් කරන ලදී. ජාතික නියාමක කමිටුව (NSC) ස්ථාපනය කිරීම. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා විශේෂඥයින්, වැඩ කණ්ඩායම් හා පාර්ශවකරුවන් හඳුනාගත් අතර වැඩ කරන කණ්ඩායම් සඳහා ආශ්‍රිත කොන්දේසි(TOR) සකස් කරන ලදී.
- විශේෂඥයන් 7 දෙනෙකු බඳවා ගත් අතර, වැඩ සැලසුම් කෙටුම්පත් කිරීමට හා උපදේශකයින් ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා විශේෂඥයන්ගේ කමිටු රැස්වීම් හතරක් පවත්වන ලදී.
- වැඩ කණ්ඩායම් 6ක් ස්ථාපනය කරන ලදී. එක් එක් තේමාවන්ට අදාළ වැඩ සැලසුම් හි කෙටුම්පත සකස් කර සමාලෝචනය කෙරිණි.
- මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කටයුතු ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් සහභාගීත්වයෙන් 2014 සැප්තැම්බර් 30 දින ටාප් සමුදා හෝටලයේ දී පැවති වැඩිමුළුවේදී අවසන් කරන ලදී.
- ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම ව්‍යාපෘතියේ ඉන්වෙන්ටරි යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා වැඩ කණ්ඩායම් 3 කට අදාළව (PBDE, PFOS, UPOPs කණ්ඩායම්) සාකච්ඡා කිරීමට පවත්වන ලදී.
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, පළාත් අධ්‍යක්ෂ රැස්වීම් පවත්වන ලදී. දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන ලද අතර ඉන්වෙන්ටරි යාවත්කාලීන කරන ලදී.

2.6.4 පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ විෂය පථය පහත ක්‍රියාකාරී වලින් සමන්විත වේ.

I. පළාත් පාලන ආයතන විසින් අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම සම්බන්ධව තොරතුරු එක්රැස් කිරීම - රුපියල් මිලියන 0.561

- තම ප්‍රාදේශීය කාර්යාල බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි කොම්පෝස්ට් සහ ජීව වායු ව්‍යාපෘති පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වලට අනුයුක්ත ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන් පත් කර ඇති අතර ඔවුන්ගේ පළමු රැස්වීම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2014 මැයි 30 දින පැවැත්වීය. කොම්පෝස්ට් නිශ්පාදනයේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය සඳහා සෑම මසකම ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පවත්වනු ලැබේ.
- අදාළ පළාත්වල පළාත් පාලන කොමසාරිස් සහ පළාත් පාලන ආයතන සභාපතිවරු සමඟ රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

- අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සහ පරිසර හිතකාමී අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම පිළිබඳ පත්‍රිකා, පුවත් වාර්තා හා ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය මගින් පළාත් පාලන මට්ටමින් අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විණි. මේ සඳහා වැය වූ මුදල රුපියල් මිලියන 6.708 කි.
- දළදා සත්කාරය සහ පොසොන් උත්සවයේදී දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දෙකක් පවත්වන ලදී.
- අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම පිළිබඳ පළාත් පාලන මට්ටමෙන් නිවාස 9327 ක් ආවරණය වන ලෙස දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 30 ක් පවත්වන ලදී.
- අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සම්බන්ධව අත් පත්‍රිකා 25000ක් මුද්‍රණය කරන ලදී.
- අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් රජයේ නිලධාරීන් සහ ප්‍රජා සංවිධාන වල සහභාගීත්වයෙන් පහත පළාත් පාලන ආයතන වල නිවාස මට්ටමින් පවත්වන ලදී.
  - a. බුලත්සිංහල ප්‍රාදේශීය සභාව
  - b. කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාව
  - c. ආනමඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව
  - d. පොල්ගහවෙල ප්‍රාදේශීය සභාව
  - e. කැස්බෑව නගර සභාව

II. තාක්ෂණික සහාය, ආයතනික ධාරිතාවය සහ ශක්තිය වර්ධනය - රු. මිලියන 224.656

(අ) යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ සැපයීම - රු. මිලියන 133.638

(ආ) කොම්පෝස්ට් අංගන ඉදි කිරීම - රු. මිලියන 91.018

- දොම්පේ, කොටපොල , දික්වැල්ල - ජීව වායු ව්‍යාපෘතිය, ලංකාපුර ප්‍රාදේශීය සභාව, උඩුනුවර ප්‍රාදේශීය සභාව, සමන්තුරේ ප්‍රාදේශීය සභාව
 අවශේෂ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම සඳහා තාවකාලික බිම් පිරවුම් ඉදි කිරීම - රජගම ප්‍රාදේශීය සභාව බල ප්‍රදේශයේ මොන්රෝවියාවත්ත කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

ගෘහස්ත කොම්පෝස්ට්කරණය ප්‍රවලි කිරීම -කොම්පෝස්ට් බඳුන් 323 ක් නිපදවා පළාත් පාලන ආයතන වෙත සහන මිලට ලබා දී ඇත.

2.6.5 පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

2004 වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත ආරම්භ කරන ලද පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධීක්ෂණය යටතේ 2007 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු කෙරෙන ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් නම්

- i. ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ නිසි ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම.
- ii. ප්‍රතිචක්‍රීයකරන්නන්ගේ ජාලයක් ගොඩ නැංවීම
- iii. අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ නිසි ක්‍රම වේදයක් හඳුන්වා දීම

2014 වර්ෂයේ දී මහනුවර මහා නගර සභාවේ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ ආදර්ශ මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කල අතර එම මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කුඩු කිරීමේ (Crusher) යන්ත්‍රයක් හා පොලිතින් කැබලි කිරීමේ (Compactor) යන්ත්‍රයක් ලබා දී ඇත. 2015 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ව්‍යාපෘතිය විසින් කොළඹ මහා නගර සභාව හා නුවරඑළිය මහා නගර සභාව සමඟ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ ආදර්ශ මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම සඳහා ගිවිසුම් ගතව ඇත. දෙවන අදියර ලෙස මාතර මහා නගර සභාව වෙත ජලාස්ථික් ඇට සැකසීමේ (Palletizing machine) යන්ත්‍රයක්, පොලිතින් පටල නිෂ්පාදන (Film extruder) යන්ත්‍රයක් ලබා දීම සිදු කර ඇත. ජලාස්ථික්/ පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් තමන්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව සම්බන්ධ කර ගනිමින් ඉදිකිරීමේ කටයුතු අරඹා ඇත. එය මේ වන විට ඉදි වෙමින් පවතී. ජලාස්ථික් /පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය එකතුකරන්නන් හා ප්‍රතිචක්‍රීයකරුවන් වෙත හැඳුනුම් පතක් හා සහතික පත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම සිදු කර ඇත.

පුහුණු සංවර්ධන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය මගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා පුහුණු වැඩසටහන් වැඩමුලු 42 ක් සංවිධානය කරන ලදී. විධිමත්ව අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගැනීම

සම්බන්ධයෙන් ප්‍රජාව, පාසල් ගුරුවරුන් හා සිසුන්, නිවාස නිමියන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහ පළාත් පාලන ආයතන නිලධාරීන් හට දැනුවත් කිරීම් සිදු කරනු ලබයි. අත් පත්‍රිකා 30,000 ක් ලිපි ගොණු 5000 ක් දැනුවත් කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන මෙවලම් ලෙසින් මුද්‍රණය කිරීම සිදු කරන ලදී. මෙම අත් පත්‍රිකා හා ලිපි ගොණු දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පවත්වන අතරතුරදී ඊට සහභාගී වන්නන්ට බෙදා හැරීම කරයි.

ප්‍රවර්ධන අංශය මගින් කසළ රැස් කිරීමේ බඳුන් 1026 පුප්‍රජනීය ස්ථානයන්හි දිරන නොදිරන වශයෙන් අපද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන්ව එකතු කිරීම සඳහා බෙදා දෙන ලදී. එමෙන්ම බඳුන් 572 ක් පාසල් හා රජයේ ආයතන වෙත අපද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන් ව එකතු කිරීම සඳහා බෙදා දෙන ලදී. අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ පොලිසාක් මලු, ශ්‍රී පාද වන්දනා සමය, කතරගම ඇසළ උත්සවය, මහනුවර ඇසළ උත්සවය හා තලවිල දේව මංගල්‍ය වැනි උත්සව සමයන්හිදී පවත්වන ප්‍රවර්ධන වැඩසහන් සඳහා බෙදා දීම සිදු කර ඇත. 2014 වර්ෂයේ පැවති - දැයට කිරුළ ජාතික ප්‍රදර්ශනයේදී ප්‍රදර්ශන කුටියක් පවත්වන ලදී. ජාතික රූපවාහිනී සංස්ථාව මගින් ව්‍යාපෘතියේ කර්තව්‍යයන් පිළිබඳ වාර්ථාමය වැඩසටහනක් එළි දක්වන ලදී.

ජ්‍යෙෂ්ඨ/ පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ මට්ටම 2018 වන විට 50% සිට 80% ක් දක්වා ඉහල නැංවීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය මගින් උපක්‍රමික ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරනු ලබයි. හරිත ආර්ථිකයක් හා හරිත පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා වූ ජාතික න්‍යාය පත්‍රයට සමගාමීව මෙම ව්‍යාපෘතිය වැදගත් මෙහෙවරක් ඉටුකරනු ලබයි.

2.6.6 පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාරය සවිබල කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ප්‍රථමයෙන් පරිසර අධිකාරිය ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා රසායනාගාර 07 ක් පිහිටුවීමට අරමුණු කෙරිණි. පසුව මූලික පරාමිතීන් විශ්ලේෂණයට අවශ්‍ය රසායනාගාර මෙවලම් සැපයීමෙන් දකුණ, ඌව, උතුර, උතුරු මැද, සබරගමුව හා උතුරු නැගෙනහිර සඳහා ප්‍රාදේශීය රසායනාගාර 06 ක් ද ගම්පහ සඳහා එක් පළාත් රසායනාගාරයක් ද පිහිටුවීමට තීරණය විය. රසායනාගාර අවශ්‍යතා සැපයූව ද කාර්යාල අවකාශය නොමැති වීම නිසා ගම්පහ පළාත් කාර්යාලයේ රසායනාගාරය 2014 දී පිහිටුවීමට නොහැකි විය.

සෑම රසායනාගාරයටම අවශ්‍ය රසායනාගාර උපකරණ, වීදුරු බඩු හා රසායනික ද්‍රව්‍ය මේ වන විට සපයා ඇත. අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සලසා දිය හැක. අවශ්‍ය උපකරණ, වීදුරු බඩු හා රසායනික ද්‍රව්‍ය සම්පාදනය 2014 දී අවසන් කර ඇත. මේ සඳහා ගිය මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 35 ක් පමණ වේ. මින් වීදුරු බඩු හා රසායනික ද්‍රව්‍ය සම්පාදනය සඳහා රුපියල් මිලියන 07 ක් පමණ වැය විය. ඉතිරිය අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සැපයීමට වැය කෙරිණි. මුළු අරමුදල 2014 දී ලබා නොදුන් නිසා සමහර නොපියවූ ගෙවීම් තවමත් ඇත.

මතුපිට ජල තත්ත්ව විපරම් කිරීම.

මීට අමතරව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මධ්‍යම රසායනාගාරය මගින් ජල තත්ත්ව පසු විපරම් වැඩසටහන් කිහිපයක් සිදු කෙරේ. මා ඔය, දඬුගම් ඔය හා බෙන්තොට ගඟ සඳහා මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ මෙම ජල දේහ වල 2014 දී පෙර හඳුනාගත් නියැදි රැස්කරන ස්ථාන වල භෞතික, රසායනික හා ක්ෂුද්‍ර ජීවී යන පරාමිතීන් විශ්ලේෂණය කෙරිණි.

ජල දේහයේ නම	නියැදි ලබා ගත් ස්ථාන ගණන	2014 දී රැස් කල සාම්පල ගණන
මා ඔය	80	1120
දඬුගම් ඔය	72	1008
බෙන්තොට	70	980
	70	980

2.6.7 හරිත ධීවර වරාය ව්‍යාපෘතිය

ධීවර කර්මාන්තය මඟින් ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය නිසා සිදුවන සමුද්‍ර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා ගන්නා ලද වැදගත් පියවරක් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය හැඳින්විය හැකිය. මිරිස්ස ධීවර වරාය, හරිත ධීවර වරායක් ලෙස වැඩි දියුණු කිරීම හරහා අනෙකුත් ධීවර වරායන් ද පරිසර හිතකාමී වරායන් ලෙස දියුණු කිරීමට උනන්දු කිරීම මෙමගින් බලාපොරොත්තු වේ. මේ සඳහා ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාවේ ද සහයෝගය ලැබේ. මෙහි දී විධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක් වරාය තුළ ස්ථාපිත කිරීම හා පරිසර හිතකාමී ලෙස වරායේ මෙහෙයුම් සිදු කිරීම බලාපොරොත්තු වේ. දැනට මේ සඳහා නියාමන කමිටුවක් (steering group) පත් කර ඇති අතර මත්ස්‍ය වෙළඳ පොල ගොඩ නැංවීමෙන්, ජැටිය කොන්ක්‍රීට් කිරීමෙන් මූලික කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත. 2014 අවසන් වනවිට මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 7 කි.

2.7 සැමට සැමදා ජලය

2.7.1 පවිත්‍ර ගංගා වැඩසටහන

- ලෝක ජල දිනය වෙනුවෙන් “ජලය සහ බලශක්තිය” යන තේමාව යටතේ පාසල් ළමුන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ස්වේච්ඡා කණ්ඩායම් ඉලක්ක කොටගෙන දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 2014.03.22 වන දින පවත්වන ලදී. ඒ හා සමගාමීව පාසල් ළමුන් සඳහා දියත උයන පරිසර පද්ධති නිරීක්ෂණ වාරිකාවක් එදිනම පවත්වන ලදී.
- සීතාවක නගර සභා, සීතාවක ප්‍රාදේශීය සභා සහ කොටිකාවත්ත මුල්ලේරියාව ප්‍රාදේශීය සභාව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල කැළණි ගංගා ද්‍රෝණියට සමීපව ඇති පාසල්වල දරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දෙකක් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා ජාතික ජලසම්පාදන හා ජලාප්‍රවාහන මණ්ඩලයේ අනුබද්ධව පවත්වන ලදී.
- “කැළණි නදිය ආරක්ෂා කරමු” යන තේමාව ඔස්සේ පාසල් ළමුන් සඳහා රවනා සහ විත්‍ර තරග පවත්වන ලද අතර ත්‍යාග සහ සහතික පත්‍ර බෙදා දීම 2014 මාර්තු 22 වන දින සිදු කරන ලදී.
- කැළණි ගංගා ද්‍රෝණියේ මූලික සිතියම පිළියෙළ කිරීම සහ ජලාධාර ප්‍රදේශ වල සිතියම පිළියෙළ කිරීම. GIS සිතියම පිළියෙළ කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්ද පවත්වන ලදී.
- කඩුවෙල නගර සභාවේ අනුග්‍රහය සහිතව කුණු කසල එකතුකිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- ජලයේ ගුණාත්මක බව රැක ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සහ මුලෝපායන් සැකසීමේ මූලාරම්භක රැස්වීම 2014 අගෝස්තු මස 19 වන දින අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් යුතුව පවත්වන ලදී.

2.8 සෞඛ්‍ය හා සමෘද්ධිය උදෙසා හරිත නගර

සෞඛ්‍ය හා සමෘද්ධිය උදෙසා හරිත නගර යන මෙහෙවර යටතේ පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත.

2.8.1 පියකරු පුරවර වැඩ සටහන

ජනගහන වර්ධනය හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සමඟ ඇති වූ සංකීර්ණ තත්ත්වයක් ලෙස නාගරීකරණය ගෙනහැර දැක්විය හැකිය. නාගරීකරණය නිසා බොහෝ පාරිසරික, සමාජීය හා සෞඛ්‍ය ගැටළු පැන නැගී ඇත. ඒවා නම් අධික ලෙස කසල එක්රැස් වීම හා අනිසි ලෙස කසල බැහැර ලීම, දුර්වල ජල අපවහන පද්ධති හා භූගත ජලය දූෂණය වීම, වාහන තදබදය හා දැඩි වායු දූෂණය, මහා මාර්ග දෙපස නිත්‍යානුකූල නොවන ලෙස ඉදි කිරීම් කටයුතු සිදු කිරීම, ධාරකයින් මගින් පැතිරෙන රෝග ව්‍යාප්තවීම, වනහරණය, අධික පරිසර හානිය, ජෛව විවිධත්වයට හානි වීම හා විනෝදාස්වාදය සඳහා ඇති ඉඩකඩ අවමවීම ආදියයි.

එබැවින් ඉහත ගැටළුවලට විසඳුම් සෙවීමේ දී ඇතිවන අභියෝගයන් හා අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට හා නාගරික සැලසුම් වලට පාරිසරික සංසටකය එක්රැස් කිරීමට පියකරු පුරවර වැඩ සටහන ඇරඹුණි.

- බලන්ගොඩ, දොඩංගොඩ, කැගල්ල, වනාතවිල්ලුව සහ ගිනිගත්හේන යන දර්ශීය නගර සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.9 කර්මාන්ත හරිතකරණය

මෙහිවර 9 යටතේ කර්මාන්ත හරිතකරණයට අදාළ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ

2.9.1 ශීතකරණ සහ වායු සමීකරණ ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා හරිත තාක්ෂණයන් හඳුන්වාදීම

අනාගත ගෝලීය පරිසර අභිමතාර්ථයන් ලඟාකර ගැනීම සඳහා ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක රසායනිකයන් භාවිතය වෙනුවට විකල්ප හරිත රසායනිකයන් සහ තාක්ෂණයන් හඳුන්වාදීමට මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය පියවර ගෙන තිබේ.

අනාගත පරපුර සඳහා සුරක්ෂිත ඕසෝන් ස්ථරයක් දායාද කිරීමේ අරමුණින් ගෝලීය වශයෙන් ශීතකරණ සහ වායුසමීකරණ නිෂ්පාදන සහ සේවා කිරීමේ අංශ සඳහා හරිත තාක්ෂණයන් භාවිතය කෙරෙහි නැඹුරුවක් දක්නට ලැබේ.

කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා ලෙසින් ශීතකාරක නිෂ්පාදන සහ අලුත්වැඩියා කිරීමේ දී හයිඩ්‍රෝෆ්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් සහ හයිඩ්‍රෝෆ්ලෝරෝකාබන් මූලික කරගත් රසායනිකයන් බහුල වශයෙන් භාවිතා කරනු ලබයි. ඒ හේතුවෙන් එම රසායනිකයන්ගේ විමෝචනය වැඩිවන අතර එය ගෝලීය උණුසුම්වීම හා ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම කෙරෙහි බලපෑම් ඇතිකරමින් පරිසරයට දරුණු බලපෑම් ඇති කරයි.

- ශ්‍රී ලංකාව මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශ්වකරුවෙකු වන අතර එම සන්ධානයේ බැඳීම් සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීම සඳහා 2014 වර්ෂයේ දී ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී.
- මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයට අනුව ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක ද්‍රව්‍ය ආනයනය සහ අපනයනය පාලනය කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් තිබේ. 2013 ජනවාරි මස 1 වන දින සිට ශ්‍රී ලංකාවට හයිඩ්‍රෝ ක්ලෝරෝ ජ්ලෝරෝ කාබන් ආනයනය පාලනය කිරීමට කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට මෙන්ම කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීමට හැකි වී තිබේ.

2.9.2 ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය

- 2012/2013 වසර සඳහා හොදම හරිත වාර්තාකරුවන්ට ප්‍රදාන තිළිණ කිරීම 2014.12.18 වන දින පවත්වන ලද ජාතික හරිත වාර්තාකරුවන්ගේ සංසදයේදී සිදු කරන ලදී.
- හරිතවාර්තා කරන දර්ශක පිළියෙළ කිරීම සහ හරිත වාර්තාවන් සකස් කිරීම පිළිබඳ එක්දින පුහුණු වැඩමුළුවක් 2014 මැයි මස 28 වන දින පවත්වන ලදී.
- ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයේ මාර්ගෝපදේශ පිළියෙළ කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.
- 2014 දෙසැම්බර් මස 18 වන දින පැවති හරිත වාර්තාකරුවන්ගේ සංසදයේදී ආයතන 20ක් හරිත වාර්තාකරණ පද්ධතියට ඇතුළත් වන ලදී.
- හරිත වාර්තාකරන දත්ත පද්ධතිය වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීමේ වැඩමුළුවක් 2014.04.29 වන දින පවත්වන ලදී.
- පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යතුමාගේ අතින් ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයේ වෙබ් අඩවිය සංකේතාත්මකව දියත් කිරීම 2014 හරිත වාර්තාකරණ සංසදයේදී සිදු කරන ලදී.

2.9.3 හරිත ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ මාර්ගෝපදේශ සැකසීම

- “ඉන්ධන සහ ස්තෝභක”, “ලෝහ සහ ලෝහ මිශ්‍රණ” “වීදුරු සහ සෙරමික් භාණ්ඩ” සහ “දැව ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන” යන තේමාවන් ඔස්සේ සකස් කළ කුඩා වැඩමුළු පිළිවලින් 2014/08/14 සහ 2014/09/03 වන දින පවත්වන ලදී.
- තිරසර ප්‍රසම්පාදනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සමාරම්භක වැඩමුළුව එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩපිළිවෙල හා අනුබද්ධිතව 2014 ඔක්තෝබර් මස 27 හා 28 වන දිනයන්හි පවත්වන ලදී.
- හරිත ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ මාර්ගෝපදේශ සඳහා මූලික කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී.

2.9.4 වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- 2014 ජගත් මිහිතල දිනය සැමරීම සඳහා “හරිත නගර” තේමාව යටතේ පාසල් ළමුන් සහ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 2014.04.22 වන දින වනාන්ත විල්ලුව නගරයේදී පවත්වන ලදී.
- 2014.02.21 සිට 2014.03.02 දක්වා පැවැත්වුණු දැයට කිරුල ප්‍රදර්ශනයේදී පාසල් ළමුන් සහ මහජනතාව වෙත පරිසරය හා බැඳුණු තොරතුරු බෙදා දීමේ අරමුණින් පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වන ලදී.
- සුළු සහ මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයන් සඳහා පාරිසරික නවෝත්පාදනය සහ තිරසර පරිභෝජන හා නිෂ්පාදන රටා පාරිසරික නවෝත්පාදනයට ඇතුළත් කිරීම යන මැයෙන් ව්‍යාපෘති යෝජනා 2ක් එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික ව්‍යාපෘතියට යොමු කරන ලදී.

2.10 නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම

නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම නම් මෙහෙවර යටතේ සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහතින් දැක්වේ.

2.10.1 හරිත ගිණුම්කරණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම

- හරිත ගිණුම්කරණය හා සම්බන්ධ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් 2ක්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, විද්වතුන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා අදාළ පාර්ශවකරුවන් උදෙසා 2014.05.23 වන දින හා 2014.11.20 වන දින පවත්වන ලදී.
- ජලය, කසල හා ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාකාරී කමිටු රැස්වීම් පිළිවලින් 2014.12.05, 2014.08.26 හා 2014.11.11 දින පවත්වන ලදී.
- “ජාතික ආර්ථික ගිණුම් සඳහා වනාන්තර ක්ෂේත්‍රයේ දායකත්වය ඇතුළත් කිරීම” යන මැයෙන් අධ්‍යයන වාර්තාවක් සකස් කරන ලදී.
- “ශ්‍රී ලංකාවේ හරිත ගිණුම්කරණය” පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ පත්‍රිකාවක් සකස් කරන ලදී.

2.10.2 දැයට කිරුළ වැඩසටහන සම්බන්ධීකරණය කිරීම

- පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය හා අනුබද්ධිත ආයතන 08 ක සහභාගිත්වයෙන් පරිසර අධ්‍යාපන හා ප්‍රවර්ධන අංශයේ මූලිකත්වයෙන් 2014 වර්ෂයේ දී මහජනතාවගේ අවධානය පිණිස කුලියාපිටිය හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල දැයට කිරුළ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රදර්ශනය හා අනෙකුත් වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.
- වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ වර්ග අඩි 4200 ක පරාවලධික කුටියක් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ දායකත්වයෙන් ඉදි කරන ලද අතර ස්වභාවික ද්‍රව්‍යයන් ගෙන් තැනුන කලා කෘති, පරිසර හිතකාමී දර්ශන රැගත් ත්‍රිමාන සිතුවම්, සමුද්‍රීය පසුබිම් වලින් එය සමන්විත වුණි.

2.10.3 සොබා සහරාව කලාප මුද්‍රණය

- සොබා සහරාව කලාප දෙකකින් (පිටපත් 2500) මුද්‍රණය කරන ලදී. (පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ වෘත්තිකයින්, පරිසරවේදීන් හා විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් විසින් රචනා කරන ලද ලිපි ඇතුළත්) මෙම සහරාවෙහි පිටපත් විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල, මහජන පුස්තකාල, පර්යේෂණ ආයතන සහ පාසල් අතර බෙදාහරින ලදී.

2.10.4 ලෝක පරිසර දින සැමරීම

- පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ලෝක පරිසර දින සැමරීමෙහි ප්‍රධාන වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම හා අධ්‍යක්ෂණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ආයතනය විය. මෙම වසරේ මූලික තේමාව වූයේ “දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑමෙන් දුපත් රාජ්‍යයන් රැක ගනිමු” යන්නයි. මෙහි ප්‍රධාන උත්සවය 2014 ජූනි 05 දින කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ නව රහභලේ දී පවත්වන ලදී. එම උත්සවය

සඳහා අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා ඇතුළු ගරු අමාත්‍යවරුන්, තානාපතිවරුන්, නිලධාරීන්, පාසැල් ළමුන් හා වෙනත් ආරාධිතයින් 1000 ක් පමණ සහභාගි විය. පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය හා එයට අනුබද්ධිත ආයතන එක්ව මෙම උත්සවය සංවිධානය කරන ලදී.

- ලෝක පරිසර දිනය සැමරීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ප්‍රධාන සාකච්ඡාව ගරු අමාත්‍ය සුසිල් ජයවර්ධන මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අමාත්‍යාංශය හා අනුබද්ධිත ආයතන, පළාත් පාලන ආයතන හා සමග සජීව පරිසර මණ්ඩපයේ දී පවත්වන ලද අතර පරිසර සතියෙහි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකීම පවරමින් අදාළ ආයතන සඳහා වනුලේඛ නිකුත් කරන ලදී. මීට අමතරව පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය 2014 ජූනි 05 සිට 20 දක්වා (රජයේ නිවාඩු දින හා පොහොය දින හැර) සතිය තුළ විවිධ පාරිසරික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා “පරිසර සතියක්” සංවිධානය කරන ලදී.

ඉලෙක්ට්‍රොනික හා මුද්‍රිත මාධ්‍යයන් උපයෝගීකර ගනිමින් මෙම වසරේ (2014) පරිසර දිනයට සමගාමීව කුඩා දූපත් රාජ්‍යයන් සහ දේශගුණ විපර්යාස යන මැයෙන් දිනමිණ, තිනකරන්, දිවයින, ලක්බිම, ලංකාදීප සහ ඩේලිනිවස් පුවත්පත් හරහා 2014 ජූනි 05 ප්‍රකාශනයක් පල කරන ලදී.

2.10.5. පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් සංවිධානය කිරීම

2.10.5.1 පාරිසරික ප්‍රදර්ශනය විවෘත කිරීම

- පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2014 පරිසර දිනයට සමගාමීව කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ පාරිසරික ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්වීමට කටයුතු කරන ලද අතර ප්‍රවර්ධන හා පරිසර අධ්‍යාපන අංශයේ ප්‍රධානත්වයෙන් ප්‍රදර්ශන කුටි සංවිධානය කෙරුණ අතර එමගින් පරිසර විද්‍යාව පිළිබඳ පාසැල් සිසුන් අතර දැනුවත් භාවය ඉහල නැංවීම අපේක්ෂා කරන ලදී.

2.10.5.2 සහතික පත්‍ර කිලිණ සහ ප්‍රදානය

තරුණ ප්‍රජාවගේ තිරසර පරිසරය හා සම්බන්ධ ආකල්ප ඉහල නැංවීමේ අරමුණින් පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ පරිසර අධ්‍යාපන හා ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් පහත සඳහන් වැඩසටහන් 2014 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- පෝස්ටර් තරඟාවලිය
  - පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණ විපර්යාස අංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද මෙම තරඟයේදී පරිසර දින තේමාවට අදාළ පෝස්ටර් නිර්මාණ සඳහා තරඟකරුවන් 12 කට සහතිකපත් ප්‍රදානය කරන ලදී .
  - පරිසර අධ්‍යාපන හා නිර්මාණ අංශය හා බන්ධනාගාරය එක්ව සිරකරුවන් වෙනුවෙන් සංවිධානය කරන ලද පරිසරය පිළිබඳ පෝස්ටර් තරඟාවලියක් පවත්වන ලද අතර තරඟකරුවන් 2 දෙනෙකු සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානය කරන ලදී.
- සොබා වලන සිතුවම් - කෙටි චිත්‍රපට - 2014
  - පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රවර්ධන හා පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් දීපව්‍යාප්ත පරිසර කෙටි චිත්‍රපට තරඟයක් සංවිධානය කරන ලද අතර ඒ පිළිබඳව පුවත්පත් මාර්ගයෙන් මහජනතාව දැනුවත් කරන ලදී. මෙහිදී ඉහල සහභාගිත්වයක් මහජනතාවගෙන් ලැබුණු අතර ජයග්‍රාහකයන් තිදෙනෙකු සහ විශේෂ ඇගයීම් 03ක් සඳහා සහතිකපත් හා ත්‍යාග පිරිනැමුණි.
- සළරු නිර්මාණ වැඩසටහන
  - පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රවර්ධන හා පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද අතර 2014 පරිසර දිනයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් ඉහත වැඩසටහනේ ජයග්‍රාහකයන් සඳහා සහතිකපත් පිරිනැමීම සිදුකරන ලදී. තවද සුවසර තක්සලාව වැඩසටහන යටතේ පාරිසරික වශයෙන් සංවර්ධිත පාසැල් 67 සඳහා ත්‍යාග සහ සහතික පත්‍ර පිරිනමන ලදී.
- සුවසර තක්සලාව වැඩ සටහන
  - මේ යටතේ දිස්ත්‍රික්ක 25 ක තෝරා ගත් පාසැල් 67 ක පාරිසරික හිතකාමී ප්‍රසන්න ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමේ අරමුණින් පැවැත් වූ තරඟයේ ජයග්‍රහකයන්ට සහතික පත් ප්‍රදානය සිදු විය.

2.10.5.3 මුල්දින මුද්දරය හා කවරය නිකුත් කිරීම

දූපත් රාජ්‍යයන් හා දේශගුණ විපර්යාස යන තේමාව ඔස්සේ 2014 වර්ෂය සඳහා මුල්දින මුද්දරය හා මුල්දින සමරු කවරය තැපැල් අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ජනාධිපතිතුමන් වෙත පිළිගන්වන ලදී.

2.10.5.4 හිරුකත්මිණ පාරිසරික ප්‍රකාශය එළි දැක්වීම

විද්‍යාත්මක හා පාරිසරික ලිපි අඩංගු විශේෂ ප්‍රකාශයක් ප්‍රචර්ධනය හා පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් 2014 පරිසර දිනයට සමගාමීව එළිදැක්වීමට යෙදුනි. එහි පිටපත් 2000 පරිසර දිනයට සහභාගි වූ පිරිස අතර බෙදා දෙන ලදී.

2.10.5.5 පාසල් පැළ සිටුවීමේ ව්‍යාපාරය - 2014

මෙහි ආරම්භක පැළ සිටුවීමේ අදියර කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේදී සිදුකරන ලද අතර තෝරාගත් පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල සඳහා පැළ බෙදාදීම සිදුකරන ලදී.

2.10.5.6 සංස්කෘතික වැඩසටහන්

2014 පරිසර දිනයේදී පාසල් සිසුන් හා විවිධ ජන සංස්කෘතීන්ගෙන් සමන්විත සංස්කෘතික වැඩසටහනකින් වර්ණවත් විය. එහිදී පහත සඳහන් අංගයන් පැවතුනි.

1. පූජා නැටුම - ජාතික නර්තන කණ්ඩායම
2. මුදියන්සේ මාමා - වත්මන් හා පෙර පැවති පාරිසරික සංහිදියාව පිළිබඳ විවරණය
3. පාරිසරික නාට්‍ය - කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයීය නාට්‍ය කණ්ඩායම
4. පරිසර දින නර්තනය - කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයීය නර්තන කණ්ඩායම
5. “කවිතා“ සංස්කෘතික අංගය

2.10.5.7 පරිසර සතිය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්

2014 ජූනි 06 සිට 2014 ජූනි 20 දක්වා මෙය ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. මෙහිදී පරිසර දින පාගමනක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම, ප්‍රජාමූලික වන සංරක්ෂණ වැඩසටහනක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කිරීම, තුරුජන සිසු බැංකුව ව්‍යාපෘතිය යටතේ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පාසැල් ළමුන් අතර දේශීය ආවේණික වූ පැළ බෙදා දීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම යන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරුණි.

2.10.5.8 වෙරළාශ්‍රිත කලාපයේ අවදානම අධ්‍යයනය සඳහා පුහුණු පාඨමාලාව

ශ්‍රී ලංකාව දේශගුණ විපර්යාසයේ දැඩි බලපෑම්වලට ලක්විය හැකි රටක් වන අතර වායු ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම හා මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළ යාම තුළින් වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රදේශ යටවීම සිදුවිය හැක. වෙරළාශ්‍රිත කලාපයේ අවදානම් තත්ත්ව පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩ සටහන් දෙකක් 2014 දෙසැම්බර් මස 09 -10 දෙදින තුළ දේශගුණ විපර්යාස අංශය මගින් පවත්වන ලදී.

2.10.5.9 දේශගුණ විපර්යාසයේ බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

2.10.5.9.1 දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 2 ක් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ (ඇඹිලිපිටිය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, නිල්වලා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය) සැප්තැම්බර් 23 හා 24 දිනයන්හි පවත්වන ලදී.

2.10.5.9.2 රවනා පෝස්ටර් තරඟාවලිය

2011 වසර රවනා හා පෝස්ටර් තරඟ වලින් ජයග්‍රහකයින් සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානය 2014.06.05 දින කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ පැවති පරිසර දින උත්සවයේ දී සිදු කරන ලදී.

2.10.5.9.3 දේශගුණ විපර්යාස තේමා කරගනිමින් සොබා සගරාවේ විශේෂ කලාපයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
2014 ලෝක පරිසර දිනය තේමා කරගනිමින් සොබා සගරාවේ විශේෂ කලාපයක් 2014 ජූනි මස 05 දින කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ කුලරත්න ශාලාවේදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි

2.10.5.9.4 2015 වර්ෂය සඳහා දින දර්ශනයක් මුද්‍රණය කිරීම.

දේශගුණ විපර්යාස තේමා කොට ගත් දින දර්ශනයක් මුද්‍රණය කරන ලද අතර 2013 පෝස්ටර් තරඟාවලියේ ජයග්‍රාහී නිර්මාණ මීට ඇතුළත් කරන ලදී.

2.10.5.10 පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය සහ හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම පිළිබඳ දැනුවත්බව වර්ධනය

2.10.5.10.1 පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණ කතිකාවත (CDM Dialogue Forum)

කියතෝ සන්ධානයේ ප්‍රතිඵලයක් වූ පිවිතුරු සංවර්ධන යාන්ත්‍රණයේ (CDM) ජාතික නිලධාරීන් ලත් ආයතනය (DNA) ලෙස නව පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන පුද්ගලයන් සහ ආයතන එක් මණ්ඩපයකට කැඳවා ඔවුන් මුහුණ දෙන ගැටළු හඳුනාගැනීම හා ඒවාට පිළියම් සෙවීම තුළින් පිවිතුරු සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙහි අරමුණයි. ඒ අනුව මෙහි දෙවන කතිකාවත 2014 දෙසැම්බර් 23 වන දින රාජගිරිය මහ බැංකු පුහුණු පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විණි.

2.10.5.10.2 “ගෝලීය උණුසුම වළකමු. හරිත ලොවකට පිය මනිමු.” පොත් පිංව නිර්මාණය කිරීම

සාසල් දරුවන් අතර දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කරනු වස් ඉතා සරල ආකාරයෙන් මෙම පොත් පිංව නිර්මාණය කර ඇත. 2104 දෙසැම්බර් 30 වන දින වෝටර්ස් එජ් හෝටලයේදී පැවති උත්සවයේදී මෙම පොත එළිදක්වන ලදී.

2.10.11 හරිත දැනුවත් කිරීම්

මිනිසා විසින් හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් සහ හයිඩ්‍රෝෆ්ලෝරෝකාබන් වැනි ඕසෝන් ක්ෂයකාරක රසායනිකයන් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කරනු ලබයි. එබැවින් මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය විසින් එම රසායනිකයන් භාවිතයෙන් ක්‍රමයෙන් බැහැර කිරීමේ අරමුණින් ඒවා බහුල ලෙස භාවිතයට ගැනෙන ශීතකරණ සහ වායුසමීකරණ ක්ෂේත්‍රයෙන් සඳහා හරිත තාක්ෂණයන් සහ උපකරණ භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු කිරීම් කරනු ලබයි. එමගින් ඉහත රසායනිකයන්ගේ විමෝචනය හේතුකොටගෙන පරිසරයට වන බලපෑම අවම කිරීමට පියවර ගෙන තිබේ.

දැනුවත් කිරීමේ මෙවලම් භාවිතා කරමින් කාර්මික ක්ෂේත්‍රය, පුද්ගලික හා රාජ්‍ය අංශයේ නිලධාරීන් මෙන්ම සාමන්‍ය ජනයා දැනුවත් කිරීමට ද ජාතික ඕසෝන් ඒකකය පියවර ගෙන තිබේ. ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් මගින් ආනයන අපනයන පාලන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව හා ආයෝජන මණ්ඩලය වැනි පාර්ශව ආයතන වල නිලධාරීන්ගේ සහ ආනයනකරුවන්ගේ ධාරිතාවය වර්ධනය හේතුවෙන් ආනයන පාලන යාන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කිරීමට ද පියවර ගෙන තිබේ.

ඕසෝන් ස්ථරය ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක ද්‍රව්‍ය වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා වූ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශවකරුවකු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව හයිඩ්‍රෝක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් බැහැර කරලීම සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින අතර මෙම කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ජාතික ඕසෝන් ඒකකය එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන සමග සම්බන්ධ වී කටයුතු කරනු ලබයි.

ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මගින් වායු සමීකරණ හා ශීතකරණ අලුත්වැඩියා කිරීමේ ක්ෂේත්‍රයේ තාක්ෂණික නිලධාරීන් සඳහා තෙදින වැඩමුළු කිහිපයක් 2014 වර්ෂයේදී පවත්වනු ලැබීය. ඉහත ක්ෂේත්‍රයන්හි දී භාවිතා කළ යුතු යහපත් ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව තාක්ෂණික නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම මෙම වැඩමුළු මාලාවේ ප්‍රධාන අරමුණ වී තිබුණි.

- පළමුවැනි තෙදින වැඩමුළුව 2014 ජනවාරි 29-31 දින දක්වා කුරුණෑගල වයඹ තාක්ෂණික විද්‍යාලයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- දෙවැන්න 2014 ජුනි 20 දින ජාතික ආධුනිකත්ව පුහුණු අධිකාරියේ වවනියා කාර්යාලයේදී පැවැති අතර ඒ සඳහා තාක්ෂණික නිලධාරීන් 60ක් දෙනෙකු පමණ සහභාගිවිය.
- තෙවැන්න 2014 ඔක්තෝබර් මස 29-31 දින දක්වා ත්‍රිකුණාමල තාක්ෂණික විද්‍යාලයේදී පැවැති අතර ඒ සඳහා තාක්ෂණික නිලධාරීන් 60 පමණ සහභාගිවිය.
- 2014 දෙසැම්බර් 16 සහ 19 වන දිනයන්හි ගාල්ල හා වවනියා කාර්මික විද්‍යාල වලට උපකරණ කට්ටල ලබාදීම සිදු කරන ලදී.
- රේගු සහ ආනයන අපනයන පාලක දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීම අරමුණු කොට ගෙන ධාරිතා වර්ධන වැඩමුළුව 2ක් 2014 ඔක්තෝබර් මස 21 සහ 2014 නොවැම්බර් මස 02 වන දින කොළඹ දී පවත්වනු ලැබීය.
- රත්නපුර දිස්ත්‍රික් පිරිවෙන් භික්ෂුන් වහන්සේලාට සහ පාසල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 2014 මාර්තු මස 6 වන දින රත්නපුර නගර සභා ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබූ අතර එම වැඩමුළුවට 400 පමණ භික්ෂුන් වහන්සේලා සහ පාසල් සිසුන් පිරිසක් සහභාගිවිය.
- ගුරුභවතුන් සහ පාසල් සිසුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2014 ජූලි මස 4 වන දින අගලවත්ත මහා විද්‍යාලයේදී දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වනු ලැබීය.
- 2014 ඔක්තෝබර් 16 වන දින ගාල්ල අධ්‍යාපන කළාපයේ පැවැති දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව සඳහා ගාල්ල කළාපයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන්, ගුරු උපදේශකවරුන්, විද්‍යා විෂයය උගන්වන ගුරුභවතුන් සහභාගිවූ අතර එම වැඩමුළුව දකුණු පලාත් සභා ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- 2014 ඔක්තෝබර් 17 වන දින බදුල්ල අධ්‍යාපන කළාපයේ පැවැති දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව සඳහා ගාල්ල කළාපයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන්, ගුරු උපදේශකවරුන්, විද්‍යා විෂයය උගන්වන ගුරුභවතුන් සහභාගි වූහ. එම වැඩමුළුව බදුල්ල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයීය ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- 2014 ඔක්තෝබර් 23 වන දින කෑගල්ල අධ්‍යාපන කළාපයේ පැවැති දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව සඳහා කෑගල්ල කළාපයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන්, ගුරු උපදේශකවරුන්, විද්‍යා විෂයය උගන්වන ගුරුභවතුන් සහභාගි වූහ. එම වැඩමුළුව අටුළුගම අධ්‍යාපන සංවර්ධන ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- 2014 ඔක්තෝබර් 24 වන දින රත්නපුර සමෘද්ධි ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවැති දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව සඳහා රත්නපුර කළාපයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන්, ගුරු උපදේශකවරුන්, විද්‍යා විෂයය උගන්වන ගුරුභවතුන් සහභාගි වූහ.
- 2014 වර්ෂය තුළ දී මෙරටට ආනයනය කරනු ලැබූ හා භාවිතා කරන ලද ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි දත්ත රැස් කිරීම පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මගින් සිදු කරනු ලැබූ අතර මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා රේගුව, ආනයන අපනයන පාලක දෙපාර්තමේන්තුව හා ආයෝජන මණ්ඩලයේ පුර්ණ සහයෝගය අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය වෙත ලබාදෙන ලදී. මෙලෙස එක්රැස් කරනු ලැබූ දත්ත සකස් කර ඒවා ඕසෝන් ලේකම් කාර්යාලය වෙත මෙන්ම බහුපාර්ශවීය අරමුදල වෙත වාර්තා කරනු ලැබීය.

2.10.12 වාහන දුම් පරික්ෂා වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම හා වායු සම්පත් කළමනාකරණ වැඩ සටහන් බල ගැන්වීම

- "හිතකර වායු තත්ත්ව 2014 ඒකාබද්ධ සමුළුව සහ 8 වැනි ආසියානු කළාපීය අන්තර් රාජ්‍ය පාරිසරික තිරසාර ප්‍රවාහන සංසදය" යන සමුළුව "ආසියාවේ ජීවත් විය හැකි සමාජයක් කරා පිවිතුරු වාතය හා තිරසාර ප්‍රවාහන සඳහා ඉදිරි පරම්පරාවේ විසඳුම" යන තේමාව යටතේ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී නොවැම්බර් මස 19 සිට 21 දින දක්වා පැවැත්විණි.

ඒකාබද්ධ සමුළුව ඉතාමත් සාර්ථකව පැවැත්වූ අතර 40 කට වැඩි රටවල් සංඛ්‍යාවක් නියෝජනය කරමින් 485 පිරිසක් සහභාගී වූ අතර සමුළුව සඳහා දේශීය සහභාගීත්වය 524 ක් විය. ලොව පුරා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්, විද්වතුන්, කර්මාන්ත නායකයන් සහ වායු සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා උනන්දුවක් දක්වන කණ්ඩායම් එකට එක්ව ආසියානු නගර සඳහා පිරිසිදු වාතාශ්‍රයක් සම්පාදනය කිරීම සහ තිරසාර ප්‍රවාහන පද්ධති සංවර්ධනය පිළිබඳ වැදගත් තීරණයන් ගන්නා ලදී.

විවිධ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන, විද්‍යාත්මක හා පර්යේෂණ ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ආධාර දෙන ආයතන ඒකාබද්ධ සමුළුව නියෝජනය කරන ලදී. දැනුම හුවමාරුකර ගැනීම මෙන්ම තිරසාර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා මූල්‍යාධාර ලබා ගැනීම සඳහා, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමග සහයෝගීතාවයන් ගොඩනැගීමට ලැබීම මෙම සමුළුවේදී ශ්‍රී ලංකාව ආයතන ලද මහඟු අවස්ථාවකි.

තවද, මෙම සමුළුව ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව තුළ ධනාත්මක හැඟීමක් ඇතිකිරීමට මෙන්ම අන්තර්ජාතික කටයුතු සඳහා ශ්‍රී ලංකාව කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කළහැකි බව අවධාරණය කිරීම සඳහා දායක විය.

හිතකර වායු තත්ත්ව 2014 ඒකාබද්ධ සමුළුව සහ 8 වැනි ආසියානු කළාපීය අන්තර් රාජ්‍ය පාරිසරික තිරසාර ප්‍රවාහන සංසඳය යන සමුළුවේ රාමුව තුළ සමුළුවට පෙර දෙදින තුළද රැස්වීම් ඇතුළු විශේෂ වැඩසටහන් ගණනාවක් පවත්වන ලදී.

8 වැනි ආසියානු කළාපීය අන්තර් රාජ්‍ය පාරිසරික තිරසාර ප්‍රවාහන සංසඳය මගින් අත්කරගත් වැදගත් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අතරතුර සිදුවූ වැදගත් සිදුවීම් අතර ආසියාවේ ඊළඟ පරම්පරාවේ කාබන් විමෝචනය අඩු ප්‍රවාහන විධි පිළිබඳ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ කොළඹ ප්‍රකාශනය සඳහා එකඟව අත්සන් තැබීම සැලකිය හැක. මෙය පශ්චාත් 2015 සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය සහ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක වලට අදාළව කාබන් විමෝචනය අඩු සම්පත් කාර්යක්ෂම සමාජනයන් බිහි කර සමීනි අවබෝධ කර ගැනීමට ආසියානු රටවල් විසින් කරන ලද ස්වේච්ඡා කැපවීමක ප්‍රතිඵලයකි. මෙම සම්මන්ත්‍රණය වෙනුවෙන් විශේෂ සමරු මුද්දරයක් නිකුත් කරන ලදී.

2.10.13 ශ්‍රී ලංකාව තුළ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා පොසිල ඉන්ධන වල ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීම

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා පොසිල ඉන්ධන වල ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීම පදනම් කරගනිමින් නිලධාරී කමිටු රැස්වීම් මාලාවක් පවත්වන ලද අතර ඉන්ධන වල ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ නිල කමිටු වාර්තාවේ අවසන් කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී. එ මෙන්ම ඉන්ධන තත්ත්ව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කෙටුම්පත් කර ඇත.
- පාරිසරික පොලිස් හා රථවාහන පොලිස් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම වාහන වායු විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩ සටහන හා වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ පාරිසරික පොලිසිය හා රථවාහන පොලිස් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 5ක් පුත්තලම, මන්නාරම, යාපනය, කිලිනොච්චිය සහ මඩකලපුව නගර ආශ්‍රිතව සිදුකල අතර පොලිස් නිලධාරීන් 500 ට අධික පිරිසක් අතර වායු දූෂණය පාලනය හා වායු විමෝචන තත්ත්ව පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධව දැනුම බෙදා දෙන ලදී.

2.10.14 පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ කළමනාකරණ හා සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීමේදී ජනතාව දැනුවත් කිරීම ඉතා වැදගත් සාධකයක් වන අතර එහිදී මුතුරාජවෙල පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් සහ වැලි සම්පත තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම සම්බන්ධව අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීම සිදු කරන ලදී. ඊට අමතරව දිවයින පුරා පැතුරුණු දිය ඇලි හඳුනාගැනීම පිණිස දියත් කරන දිය ඇලි සමීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ හා පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ කළමනාකරණය පිළිබඳ පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන් ඇතුළුව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ අවට දිවි ගෙවන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් රැසක් පවත්වන ලදී.

2.10.15 පාසල් සමුද්‍ර කණ්ඩායම්

පාසල් සමුද්‍ර කණ්ඩායම් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිවයින පුරා වෙරළ කලාපය තුළ පාසල් 250කට ආසන්න ප්‍රමාණයක සිදු කරනු ලැබේ. සෑම පාසලකම සමුද්‍ර පරිසර කණ්ඩායමක සිසුන් 30ට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් පමණ සිටී. එම පාසල් සමුද්‍ර කණ්ඩායම් මෙහෙයවනු ලබන්නේ අම්පාර, ත්‍රිකුණාමලය, හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, කොළඹ, මීගමුව සහ පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්ක වල පිහිටා ඇති අප ආයතනයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගිනි. සමුද්‍ර පරිසරයේ ඇති වැදගත්කම, සමුද්‍ර පරිසරය දූෂණයෙන් වළක්වා ගැනීම, සමුද්‍ර පරිසරය ආශ්‍රිත සතුන් පිළිබඳ, වද වී ගිය සතුන් පිළිබඳ යනාදී කරුණු පිළිබඳව සෑම වසරක් මුළුල්ලේම සමුද්‍ර කණ්ඩායම් සිසුන් දැනුවත් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. වසර අවසානයේ එම කණ්ඩායම් වල සිසුන් ඇගයීම සඳහා නාට්‍ය, පෝස්ටර්, ගද්‍ය හා පද්‍ය තරග පවත්වා ත්‍යාග සහ සහතික පත් ලබා දීම සිදුකරනු ලැබේ.

2.10.16 පරිසර නියමු වැඩසටහන

පාසල්වල ද්විතියික මට්ටමේ පාසල් සිසුන්ගේ හරයන් වර්ධනය සහ ආකල්ප වර්ධනය කර හරිත පරිසරයක් ඇති කිරීම සඳහා සිසුන් යොමු කිරීම පිණිස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම අංශය මගින් පරිසර නියමු වැඩසටහන පාසල් පද්ධතිය වෙත හඳුන්වා දී ඇත. පරිසර ආරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය සඳහා වැදගත්වන දැනුම වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා පරිසර නියමුවන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය තුළින් ඔවුන් දැනුවත් කෙරෙන අතර පරිසර හිතකාමී ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලීම තුළින් ඔවුන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

මේ යටතේ 2014 වර්ෂයේ දී පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කර ඇත. - පරිසර නියමු වැඩසටහනට අදාළ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම, පරිසර නියමු කණ්ඩායම්භාර ගුරුවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම, පරිසර නියමු වැඩසටහනේ කොමසාරිස්වරුන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම, ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානය කිරීම, තෝරාගන්නා ලද පාසල් සිසුන් සඳහා නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම, ජනාධිපති පදක්කම් ලාභී පරිසර නියමුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පරිසර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම, දිස්ත්‍රික් පරිසර කඳවුරු පැවැත්වීම, දිස්ත්‍රික් පරිසර නියමු පුවත් හසුන (සෑම දිස්ත්‍රික්කයකටම එක් පුවත් හසුන බැගින්), ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහන, පෙර පාසල් වැඩසටහන, පරිසර ළමා සමාජ වැඩසටහන, විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීම, අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම(පත්‍රිකා සහ පෝස්ටර්) කාලීන ගැටලු පිළිබඳ පණිවිඩ බෙදා හැරීම සඳහා මුද්‍රණය කරයි, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා වැඩසටහන් පැවැත්වීම, ගෘහනියන් සඳහා වැඩසටහන, පරිසර ප්‍රවර්ධන ප්‍රදර්ශන සංවිධානය කිරීම, තෝරා ගන්නා ලද ප්‍රායෝගික වැඩසටහන් - සොබාකෙත මධ්‍යස්ථානවල වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේ දී කාලීන පාරිසරික මාතෘකා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, කාලීන පාරිසරික ගැටලු (ඩෙංගු) පිළිබඳ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, ජාත්‍යන්තර පරිසර අධ්‍යාපනය පිළිබඳ මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යාපන වැඩසටහන් පැවැත්වීම, සංස්කෘතික අවශ්‍යතාවන්වලදී වැඩසටහන් පැවැත්වීම, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සුවසර තක්සලා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම, ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන වෙනත් වැඩසටහන් - කර්මාන්ත සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, පරිසර වැඩසටහන් සඳහා පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල සම්බන්ධීකරණය, ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය

3. ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය

3.1 ජගත් පරිසර පහසුකම් වැඩසටහනෙහි කේන්ද්‍රීය මධ්‍යස්ථානය ශක්තිමත් කිරීම

ජාතික ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) වැඩසටහනෙහි පාර්ශවකරුවන් අතර සංවාදාත්මක වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම

මෙම සංවාදාත්මක වැඩසටහන් තුළින්, ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) වැඩසටහනෙහි ප්‍රතිග්‍රාහක රටවලට ගෝලීය පාරිසරික ගැටළු සහ ජගත් පරිසර පහසුකම (GEF) ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලීන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගත හැකි අතරම, එමඟින් ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) වැඩසටහනෙහි මූල්‍යමය ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳවද, එම රටවල ප්‍රතිපත්තීන්හි ප්‍රවීච්චයන් පිළිබඳවද අවබෝධයක් ලබාගත හැකිවනුයේ මෙමඟින්, පුළුල් පරිසරයක් තුළ විහිදුණු මාතෘකා පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගත හැකිය. මූල්‍යාධාර සඳහා මූලිකත්වය ලබාදෙනු ලබන ව්‍යාපෘතීන්, ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සංවර්ධනය කිරීම, ජාතික ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) සම්බන්ධීකරණය, අන්තර් කාර්යාංශවල එකමුතුව සහ සම්බන්ධතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ජාතික පාරිසරික සහ තිරසර සංවර්ධන සැලසුම් සහ ක්‍රියාවලි සඳහා ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) වැඩසටහනෙහි මැදිහත්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඒ අතරින් ප්‍රධානවේ.

මෙම සංවාදාත්මක වැඩමුළු සඳහා සහභාගී වන පාර්ශව කරුවන්ගේ විවිධාංගීකරණයක් දැකිය හැකි අතර, ඔවුන් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, සමාජ සංවිධාන, අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ ආයතන, පෞද්ගලික අංශයන් සහ ආධාරකරුවන් හා හවුල්කරුවන්ගෙන් සමන්විතවේ.

- මෙම සංවාදාත්මක වැඩමුළු පැවැත්වීම සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුම විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ඇතිව ජගත් පාරිසරික පහසුකම් සැලසීමේ ලේකම් කාර්යාලය සමග අත්සන් කරන ලදී.
- ජාතික ජගත් පරිසර පහසුකම් (GEF) වැඩසටහනෙහි පාර්ශවකරුවන් අතර සංවාදාත්මක වැඩමුළුව පාර්ශවකරුවන් 150 ක් ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2014 ජූලි මස 17 සහ 18 වත්තල පෙගසස් රීත්තීදී දෙදින නේවාසික වැඩමුළුවක් වශයෙන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. මේ සඳහා රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ හා ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ප්‍රජාවන්, අධ්‍යාපනික හා පර්යේෂණ ආයතන, පෞද්ගලික අංශයේ මෙන්ම දිවයිනේ පාර්ශවකරුවන් හා ආධාරකරුවන් සහභාගී විය.
- ජගත් පරිසර පහසුකම් සැලසීම් භය වන චක්‍රය සඳහා ව්‍යාපෘති සංකල්ප හඳුනාගෙන ප්‍රමුඛතාවය ලබාදෙන ලදී. මෙහිදී කේන්ද්‍රීය ක්ෂේත්‍රයන් පහ, ජාතික අවශ්‍යතාවයන්ට හා ප්‍රමුඛතාවන්ට අනුකූලව වන පරිදි පෙලගස්වා ඇත.

ජාතික සංවාදාත්මක වැඩසටහන / ජාතික කාර්භාර්ය සම්පාදනය කිරීම යනු පෞද්ගලික විවිධත්ව, දේශගුණික විපර්යාස, භූමි භායනය, රසායන ද්‍රව්‍ය සහ ජාත්‍යන්තර ජලය පිළිබඳ සම්මුතීන්ට අදාල ව්‍යාපෘති යෝජනා සැකසීම හා ජාතික අවශ්‍යතාව මත (රජයේ සංවර්ධන සැලැස්මට අනුකූලව) ජගත් පරිසර පහසුකම් 6 වන චක්‍රය සඳහා ප්‍රමුඛතා අනුපිළිවෙල අනුව සැකසීමේ ක්‍රියාවලියකි. මෙම ක්‍රියාවලිය පුළුල් පරාසයක විහිදුන අදාල පාර්ශවකරුවන්ගේ තොරතුරු විමසීම හා උපදෙස් ලබාගැනීම මත සිදුකල යුතු අතර සකසන ලද ව්‍යාපෘති යෝජනා 6 වන චක්‍රය සඳහා අරමුදල් ලබාගැනීමට ජගත් පරිසර පහසුකම් සැලසීමේ ලේකම් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුවේ.

- මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදේශකයින් නිදෙනෙකු බඳවා ගැනීමට 2014 ජූලි මස 1 වන දින ඩේලි නිවස් පුවත් පතෙහි දැන්වීමක් පලකරන ලදී.
- පරිසර ව්‍යාපෘති නිර්මාණ උපදේශක, පරිසර ව්‍යාපෘති සැලසුම් හා මූල්‍ය උපදේශක සහ පුහුණු කිරීම හා, ධාරිතා වර්ධන සහ මෙහෙයුම් හා ඇගයුම් උපදේශක වශයෙන් ජගත් පාරිසරික පහසුකම භය වන චක්‍රය (GEF cycle VI) සඳහා ජාතික කාර්යය සම්පාදන ලේඛනය (NPF) සම්පූර්ණ කිරීමට උපදේශක මඩුල්ලක් පත් කරන ලදී. අදාල ගිවිසුම් දෙසැම්බර් මස 1 වන දින අත්සන් තබන ලදී.
- ජාතික කාර්යභාර්ය සම්පාදනය ලේඛනයෙහි (NPF) කෙටුම්පත් සකස් කරන ලදී.

3.2 බහුපාර්ශ්වික පරිසර ගිවිසුම් සම්බන්ධීකරණ ලේකම් කාර්යාලය පිහිටුවීම සහ බහුපාර්ශ්වික පාරිසරික ගිවිසුම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය පාරිසරික සහභාගීත්ව ක්‍රියාවලිය සඳහා ක්‍රියාකාරීව සහභාගී වී ඇති අතර බහුපාර්ශ්වීය පාරිසරික ගිවිසුම් 40 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් අපරාණුමත කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා රජය, රට තුළ ජාත්‍යන්තර නෛතික මෙවලම් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා ඉහළ ප්‍රමුඛතාවක් ලබා දී ඇති රටකි. ඒ සඳහා ස්වකීය ගිවිසුම් සඳහා තීරණ ගැනීමේ වගකීමක් සහිත, ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් අපරාණුමත කිරීමෙහිලා ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ස්ථාපිත කර ඇත.

නමුදු, මෙම සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සතුටුදායක මට්ටමක නොමැති හෙයින්, එම ගැටළු වලට විසඳුමක් ලෙස පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් බහුපාර්ශ්වීය පාරිසරික ගිවිසුම් පිළිබඳ මහලේකම් කාර්යාලයක් එම අමාත්‍යාංශය තුළ පිහිටුවා ගන්නා ලදී. එය පරිසරය හා තිරසර සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් හා ගිවිසුම්හි ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය වන අතර, එම බහුපාර්ශ්වීය පාරිසරික ගිවිසුම් රට තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර, එයට සියළුම බහුපාර්ශ්වීය පාරිසරික ගිවිසුම් පිළිබඳ මහලේකම් කාර්යාලය හවුල්කාර ආයතනයක් වන අතර, එයට සියළුම බහුපාර්ශ්වීය පාරිසරික ගිවිසුම්හි ජාතික කේන්ද්‍රස්ථාන ඇතුළත් වන අතර, අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් වන රාජ්‍ය ආයතන, වෘත්තීයයන්, ශාස්ත්‍රඥයින්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ප්‍රජාමූල සංවිධානයන්ගෙන් හා මහජනතාවගෙන්ද සමන්විත වේ.

මෙහිදී දකුණු ආසියාතික කලාපයේ සමුද්‍ර දූෂණය සඳහා සුදානම් වීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා කලාපීය සහයෝගීතා යාන්ත්‍රණ වැඩි දියුණු කර ගැනීමට අවබෝධතා ගිවිසුමක් 2014 වසරේදී අත්සන් තබන ලදී.

ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ලේකම් කාර්යාලය සමඟ තොරතුරු හුවමාරුව හා සම්බන්ධීකරණය

- කාම්බෝජයේ පැවැත්වීමට නියමිත 19 වන ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ අන්තර් රාජ්‍ය සමුළුව වෙනුවෙන් තොරතුරු හුවමාරු කිරීම. ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් මාර්තු 17 සිට 21 දක්වා පැවති සමුළුව සඳහා සහභාගී වූ අතර එහිදී ගන්නා ලද තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ලේකම් කාර්යාලය සමග ද සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- 2013 වසරේ පවත්වන ලද වැඩිමුළුවෙහි මූල්‍ය වාර්තාව ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ලේකම් කාර්යාලය වෙත යැවීම.
- සම මූල්‍ය උපාය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ අධ්‍යක්ෂ, පරිසර අමාත්‍යාංශය, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව, ජාතික විද්‍යා පදනම හා ජාතික පර්යේෂණ සභාව සමඟ හමුවක් සංවිධානය කිරීම සහ පසු විපරම් කටයුතු සිදුකිරීම. අමාත්‍යාංශය සහ ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ලේකම් කාර්යාලය අතර අවබෝධතා ගිවිසුම ඇතිකරගැනීමට සාකච්ඡා සිදු කරන ලදී. ආසියා ශාන්තිකර ජාලය අවබෝධතා ගිවිසුම අවසන් වූ අතර, විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය හරහා එය යැවී ය.
- අරමුදල් ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් ව්‍යාපෘති යෝජනා 32ක් ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ලේකම් කාර්යාලය වෙත යැවීම සඳහා එකතු කරන ලදී. දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය ව්‍යාපෘති යෝජනා සහ ධාරිතාව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති යෝජනා මේ අතර විය. එයින් යෝජනා 8ක් පූර්ව වටය සඳහා තෝරා තෝරා ගන්නා ලදී.
- 2014 සැප්තැම්බර් 22-23 වන දින ජපානයේ කෝබේ හි පැවති ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ 28 වන මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීමේදී සඳහා ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් සහභාගී වීම, මෙම රැස්වීමේදී පහත සඳහන් ගැටළු සාකච්ඡා කරන ලදී.
  - 2014 වර්ෂයේ යෝජනා සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳ තත්ත්වය
  - ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ 20 වන සංවත්සරය සඳහා සැලසුම්
  - ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ ප්‍රතිපත්ති රාමු ලේඛනය සංශෝධන පිළිබඳ යෝජනා
  - ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ තෙවන අදියර ඇගයීම් උපාය මාර්ගික වාර්තාව සඳහා පෙරදැක්ම
  - ක්‍රියාකාරී නොමැති ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ සාමාජික රටවල් නැවත පණ ගන්වා ගැනීම
  - මෙහෙයුම් කමිටු සාමාජික මැතිවරණ (2015-2017) සඳහා උපාය මාර්ග

- ගෝලීය වෙනස් පිළිබඳ මණ්ඩලයෙහි අනෙකුත් වැදගත් ආයතන සමග මුල්යෝපායික සම්බන්ධීකරණය
- ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ මූල්‍ය කටයුතු
- සම-මූල්‍ය හවුල්කාරිත්වය හා සම්පත් සංවර්ධන
- ප්‍රධාන සිදුවීම් කෙරෙහි 2015 අප්‍රේල් සහ ඉන් ඔබ්බට ආසියා ශාන්තිකර ජාලයේ සහභාගිත්ව

ස්ටොක්හෝම් ලේකම් කාර්යාලය සමඟ තොරතුරු හුවමාරුව

- ඉන්දියාවේ NEERI ආයතනය සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බාසල් රොටර්ඩෑම් හා ස්ටොක්හෝම්(BRS) සම්මුතීන් හි සහකාරියාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ධාරිතාවර්ධන හා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් යටතේ සකස් කරන ලද BRS වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා විශේෂඥයන් විසින් සකස් කර අවසන් කෙටුම්පත වාර්තාව 17 සැප්තැම්බර් 2014 NEERI වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමෙන් අනතුරුව එම වාර්තාව NEERI විසින් BRS ලේකම් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- බාසල් රොටර්ඩෑම් හා ස්ටොක්හෝම්(BRS) සම්මුතීන් හි සහ ක්‍රියාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ධාරිතාවර්ධන හා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන ඉන්දියාවේ NEERI සමඟ එක්ව 2014 ඔක්තෝබර් මස 28 – 30 දක්වා වත්තල පාම් විලේජ් හෝටලයේදී පවත්වන ලදී. ජාත්‍යන්තර ප්‍රවීණයන් ඇතුළු සහභාගීවන්නන් 35 දෙනෙක් මේ සඳහා සහභාගී විය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඊයම් සහ කැඩ්මියම් භාවිතය පිළිබඳව තොරතුරු BRS ලේකම් කාර්යාලය වෙත යවන ලදී.

4. මූල්‍ය විශ්ලේෂණය හා ගිණුම් සාරාංශ

මූල්‍ය විශ්ලේෂණය 2014 - වගුව 03

ආයතනය	මුළු වෙන් කිරීම් රු. මිලිය.	මුළු වියදම රු. මිලිය.	ප්‍රගතිය
පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	1,811.70	1103.97	60.9%
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	447	444.98	99.5%
සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	115.25	100.89	87.5%
මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය	94	78.8	68%
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,654.32	1632.59	99%
එකතුව	4,122.27	3,361.23	81.53%

අමාත්‍යාංශය හා ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන සඳහා 2014 වසර තුළදී රු. මිලියන 4,122.27 ක මුදලක් වෙන් කෙරුණු අතර ඉන් මිලියන 3,360.98 ක මුදලක් වසර අවසාන වන විට වියදම් වී ඇත. මෙම වියදම මුළු වෙන් කිරීමෙන් ආසන්න වශයෙන් 81.53% කි. වියදම සැලකූ විට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රගතිය 99.5 % ක් ලෙස ඉහළම ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කරන අතර වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව 99 % ක් වශයෙන් දෙවැනි අගයක් පෙන්නුම් කරයි.

ආයතනය	ආදායම (රු.මිලියන)	වියදම (රු.මිලියන)	ශුද්ධ ආදායම (රු.මිලියන)	ශුද්ධ ආදායම මුළු වියදමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස
රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	3756	3331	425	13%
භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය	1510	683	827	121%
ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය	679.82	364.87	314.94	86.3%
සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	397.44	382.38	15.06	3.79%
එකතුව	6343.26	4761.25	1582	33.22%

2014 වසරේදී රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය, සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය මගින් ඉපයූ මුළු ආදායම රු. මිලියන 6343.26 ක් වන අතර මුළු වියදම රු. මිලියන 4,761.25 කි. භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීමේ කාර්යාංශය 2014 වසර සඳහා මුළු වියදමට එරෙහිව ශුද්ධ ආදායම 121 % ක ඉහළ අගයක් වාර්තා කරනු ලබයි.

5. අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ - 2014 වර්ෂය

පහත සඳහන් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ 2014 වර්ෂය තුළදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත.

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
අමප/14/0070/527/001 2013.12.30	කොළඹ හා තදාසන්න පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ සඳහා කසළ නිර්වායු ජීරණ තාක්ෂණය මගින් බහුවිධ කසළ කළමනාකරණ පහසුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ඇමතිතුමා පැමිණ සිටින රැස්වීමක දී සාකච්ඡාවට ගැනීම පිණිස මිළහ රැස්වීමට කල් තබන ලදී.	තව දුරටත් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා අදාළ අමාත්‍යාංශ වෙත යොමු කර ඇත.
අමප/14/0071/527/002 2014.01.07	සායනික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පිණිස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා සිසිලි හනාරෝ එන්කෙයා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් ඒකාබද්ධව ත්‍රෛපාර්ශ්වික ජාතික ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මධ්‍යගත දාහක පහසුකම් සැපයීමේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම	ඉහත ඒකාබද්ධ සංදේශය ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී. සංදේශයේ 4 වන ඡේදයේ සඳහන් 1 වන යෝජනාව සඳහා ආවරණ අනුමැතිය ලබා දීම සහ සංදේශයේ 4 වන ඡේදයේ සඳහන් 2 වන සහ 3 යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව සාර්ථකව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී
අමප/14/0432/527/006 2014.03.12	පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ පුරප්පාඩුව පවත්නා දෙපාර්තමේන්තුවක සහකාර අධ්‍යක්ෂ තනතුරු සඳහා පරිසර කළමනාකරණ 1 ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් ව්‍යුහගත සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් මගින් බඳවා ගැනීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී. මේ යෝජනාව පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලා නිර්දේශ සහිත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස මෙම කරුණ අමප අංක 13/1048/529/006 හි 2013.09.05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි “ එක් නිලධාරියෙකුට හෝ සීමිත නිලධර සංඛ්‍යාවකට පමණක් අදාළ වන ආයතන කටයුතු පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පත් කර ඇති නිලධාරී කමිටුව” වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී.	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
අමප/14/0219/527/003 2014.02.05	පළාත් සමනළයන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව එම සටහනේ සඳහන් පරිදි පළාත් සමනළයින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇති බව සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. තවද පහත සඳහන් පරිදි ක්‍රියා කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීමටද තීරණය කරන ලදී. මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල දක්වා ඇති පරිදි, වඳවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති සියළු සත්ව සහ පැළෑටි වර්ග එසේ වඳ වී යාම වැළැක්වීමේ පියවරක් වශයෙන්, රටේ හරිත ආවරණය සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් 35 % ක් දක්වා වර්ධනය කිරීම පිණිස, අදාළ බලධාරීන් විමසමින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම ඉහත 1 සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක්, සලකා බැලීම පිණිස මාස තුනක් ඇතුළත ඇමතිතුමා මාර්ගයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම	මෙම වැඩ සටහන සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙළ කළ අතර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘති 02ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී
අමප/14/0385/527/004 2014.03.10	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පනල් කාර්යාංශයේ සේවය කරන කැණීම් ඉංජිනේරුවන් සඳහා වෘත්තීය දීමනා ලබා ගැනීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පනල් කාර්යාංශයේ සේවයේ නියුතු කැණීම් ඉංජිනේරුවන්ට 2014.04.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රු.15,000/- ක දීමනාවක් එම කාර්යාංශයේ අරමුදල් වලින් ගෙවීම පිණිස අනුමැතිය ලබාදීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී.	තීරණය ලැබී ඇත. අනුමතයි
අමප/14/0523/527/008 2014.03.12	ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගංගා ප්‍රෝණිය ආශ්‍රිත ගොවි ජනපදවල කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව දේශගුණ විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම් වලට අනුහුරු කරවීමේ ව්‍යාපෘතිය	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව අමාත්‍යාංශය විසින් එම නිරීක්ෂණ වලට අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යටත්ව සංදේශයේ සඳහන් යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇත. තවද මෙම	වලපෙන් සහ මැදිරිගිරිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවලහඳු නාගත් වැඩ

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		ගැටළුව සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුමක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාදාමයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීරණය කරන ලදී	සටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී
අමප/14/0392/527/005 ටීබීආර්. 2014.03.14	කොරියානු අපනයන ආනයන බැංකුවේ ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල යටතේ ලබා ගන්නා වූ ණය මුදලක් මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සන අපවුච්ච බැහැර කිරීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා උපදේශක සේවාවන් ලබා ගැනීම (අපනයන ආනයන බැංකුවේ ණය ගිවිසුම් අංකය එස්ආර්අයි - 21)	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව අමාත්‍යාංශය විසින් එම නිරීක්ෂණ වලට අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යටත්ව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ලත් කරන ලද උපදේශක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර ඇති පරිදි සංදේශයේ සඳහන් යෝජනා දෙක සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇත. තවද මෙම ගැටළුව සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුමක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාදාමයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීරණය කරන ලදී	එකඟ වූ පරිදි උපදේශක සමාගම මගින් 2015.04 15 වන දිනට සැලැස්ම ලබා දී නොමැත වෘත්තිකයින් බඳවා ගැනීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කරමින් පවතී
අමප/14/03485/527/007 2014.04.01	එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය හා එක්ව සංවිධානය කරනු ලබන දකුණු ආසියානු ඕසෝන් නිලධාරීන්ගේ ජාලගත සමුළුව - 2014 මැයි 27-30 දක්වා ග්‍රැන්ඩ් ඔරියන්ටල් හෝටලය කොළඹ - ශ්‍රී ලංකාව	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ ජල මාධ්‍ය හා ප්‍රවෘත්ති ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 1. ඉහත ජාලගත සමුළුව සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන මගින් මූල්‍යාධාර සලසා දී ඇති බව සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. 2. මෙම සමුළුව සාර්ථක කර ගැනීම පිණිස, රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන, ආර්ථික සංවර්ධන, විදේශ කටයුතු, වැවිලි කර්මාන්ත සහ ජන මාධ්‍ය හා ප්‍රවෘත්ති යන අමාත්‍යාංශය විසින් සිය පූර්ණ සහයෝගය ලබා දිය යුතු බවට තීරණය කරන ලදී.	දකුණු ආසියානු ඕසෝන් නිලධාරීන්ගේ ජාලගත සමුළුව සැලසුම් කස ආකාරයට 2014 මැයි 27-30 දක්වා කොළඹ (ශ්‍රී ලංකාව) ග්‍රැන්ඩ් ඔරියන්ටල් හෝටලයේ දී සාර්ථකව පවත්වන ලදී.
අමප/14/0627/527/009 2014.04.08	සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර සඳහා පත් කිරීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව එහි සඳහන් විශේෂ කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන පහත සඳහන් පරිදි කටයුතු කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ එකඟතාව ලබා ගැනීමට යටත්ව, වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වසර දෙකක කාලයක් සඳහා ආචාර්ය පී බී ටර්නි ප්‍රදීප් කුමාර මහතා සමුද්‍රීය ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරී වශයෙන් පත් කිරීමට පියවර ගැනීම ආචාර්ය පී බී ටර්නි ප්‍රදීප් කුමාර මහතාට රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය මගින් මාසිකව වැටුප් සහ දීමනා වශයෙන් ගෙවනු ලබන රුපියල් 1,27,996.55 ක මුදල සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරී වශයෙන් සේවය කරනු ලබන කාලය තුළ එම අධිකාරිය මගින් රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය වෙත ප්‍රතිපූරණය කරන ලෙස එකී අධිකාරියට උපදෙස් ලබා දීම සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරට හිමි අනෙකුත් වරප්‍රසාද ඔහුට ලබා දීම	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව සාමාන්‍යාධිකාරී වශයෙන් පත් කිරීම කර ඇත
අමප/14/0881/527/013 2014.05.09	බීවටු වන නිලධාරීන් අඩවි වන නිලධාරී තනතුර සඳහා උසස් කිරීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුකාරක සභාව විසින් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය කරන ලදී. 1. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අඩවි වන නිලධාරී තනතුරු අනු පහක් මේ වන විට පුරප්පාඩු වී ඇති අතර 2008 වර්ෂයේ සිට දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර උසස්වීම් මගින් එකී තනතුරට බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර නොමැති බව 2. අඩවි වන නිලධාරී තනතුර සඳහා දැනට අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුව පවතින	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		<p>පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාවෙන් 10 % ක් පමණක් අභ්‍යන්තර උසස් කිරීම් මගින් බඳවා ගැනීමට හැකියාව ඇති අතර එම සංඛ්‍යාව 30 % දක්වා වැඩි කිරීමට අදාළ විධිවිධාන රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව වෙත අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති සංශෝධිත සේවා ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කර ඇති බව</p> <p>3. අභ්‍යන්තර බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුව දැනට දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරනු ලබන නියමිත සුදුසුකම් සපුරා ඇති බිට්ටු වන නිලධාරීන්ට පමණක් මෙම තනතුරට ඉල්ලුම් කළ හැකි බව</p> <p>4. නියමිත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුව විවෘත තරග විභාග පවත්වා පුරප්පාඩු පිරවීමට සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවියහැකි බැවින් දැනට සේවයේ නියුතු නියමිත සුදුසුකම් සපුරා ඇති දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු පිළිබඳ මනා පළපුරුද්දක් සහිත බිට්ටු වන නිලධාරීන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් අඩවි වන නිලධාරී තනතුරු වලට උසස් කිරීම මගින් දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කර ගත හැකි බව</p> <p>මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, ඉහත 1 සිට 4 දක්වා වූ නිරීක්ෂණ සැලකිල්ලට ගෙන පහත සඳහන් පරිදි අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී.</p> <p>අ. මෙය ප්‍රතිපත්තිමය කරුණක් සේ සලකා මේ අවස්ථාවට පමණක් සීමා වන පරිදි දැනට පුරප්පාඩු වී ඇති අඩවි වන නිලධාරී තනතුරු වලින් 50 % ක් දැනට අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියේ ඇතුළත් අභ්‍යන්තර උසස් කිරීම් වලට අදාළ විධිවිධාන පරිදි පිරවීම පිණිස අනුමැතිය ලබාදීම</p> <p>ආ. ඉහත (අ) හි සඳහන් ප්‍රතිපත්තිමය අනුමැතිය පරිදි රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විමසමින් අවශ්‍ය කටයුතු කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කරන ලදී</p>	
අමප/14/0681/527/010 2014.05.19	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් දැනට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පරිසර නියමු වැඩසටහන දිවයිනේ සෑම පාසලකම ආරම්භ කර ශක්තිමත්ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා වූ පස් අවුරුදු සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අනුමැතිය ඉල්ලීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ අධ්‍යාපන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල 3 වන සහ 4 වන ඡේද වල දක්වා ඇති පරිදි අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියා කිරීමට යටත්ව සංදේශයේ 3 වන ඡේදයේ සඳහන් (i) සහ (ii) යෝජනා සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී.	පස් අවුරුදු සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී
අමප/14/0757/527/011 2014.05.30	ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි භායනාය වැළැක්වීම සඳහා පිළියෙල කරනු ලැබූ ජාතික ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන එක්සත් ජාතීන්ගේ කාර්තාර කරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ දස අවුරුදු උපාය මාර්ගයට අනුකූලව යාවත්කාලීන කිරීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, මෙකී නිරීක්ෂණවල අවසන් ඡේද දෙක සැලකිල්ලට ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කරන ලදී	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
අමප/14/0801/527/012 2014.06.02	පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය සඳහා ඉදිකිරීමට නියමිත නව ගොඩනැගිල්ලෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශයට පැවරීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, අමාත්‍යාංශය විසින් මෙකී නිරීක්ෂණ සැලකිල්ලට ගෙන එම නිරීක්ෂණ වල අවසන් ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි ක්‍රියා කළ යුතු බවට තීරණය කරන ලදී.	තීරණය ලැබී ඇත. අනුමතයි
අමප/14/1013/527/018 2014.06.23	2012 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2012 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී <p>තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින්, මුදල් හා ක්‍රම</p>	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සලකා බැලීම පිණිස එක් මාසයක් ඇතුළත ඇමතිතුමා මාර්ගයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට තීරණය කරන ලදී.	
අමප/13/1380/527/024-1 2014.06.10	දොම්පේ මාලිගාවන්ත සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයේ ඉදිකිරීම් අවධියේදී කපා ඉවත් කරන ලද පස් බැහැරලීම	ඉහත සටහන මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී මෙම විෂය පිළිබඳව වූ 2013.08.30 දිනැති සංදේශයේ 3.1 සහ 3.2 (අ) යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම සහ ව්‍යාපෘති භූමියේ ගොඩ ගසා ඇති පස්, අනුමත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරව සෘජු කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය යටතේ මධ්‍යම ඉංජිනේරු කාර්යාංශය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ආදී රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදීමට ක්‍රියා කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම	ටෙන්ඩර් කැඳවා සමාගම් 02 තෝරා ගෙන අදාළ කාර්ය භාර දී ඇති නමුත් එම ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි සිදු කර නොමැත
අමප/14/0882/527/014 2014.05.07	2011 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ 2011 වසර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී. තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින්, ආයතනයේ 2011 වසරට අදාළ විගණකාධිපති වාර්තාවේ සහ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කාරක සභා වාර්තාවේ පෙන්වා දී ඇති අඩුපාඩු නිවැරදි කර ගැනීමට ක්‍රියා කර ඇති බව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී.	අදාළ වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත
අමප/14/0894/527/015 2014.06.23	වනාන්තර කි.මී.1500 ක් වටා මායිම් කණු සිටුවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව විසින් නිෂ්පාදිත කණු 26000 ක් මිලදී ගැනීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, ඉහත කොන්ත්‍රාත්තුව භාර ගෙන නියමිත කාල රාමුව ඇතුළත අදාළ අයිතමයන් නිෂ්පාදනය කොට ගෙනවිත් භාරදීමට රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව සතු ධාරිතාව තහවුරු කර ගැනීමට යටත්ව සංදේශයේ යෝජිත පරිදි ඉහත කොන්ත්‍රාත්තුව රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව වෙත පිරිනැමීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී.	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කර ඇත.
CP/MD/04/විවිධ/14 2014.07.02	වායු සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ 2014 හිතකර වායු තත්ත්ව අන්තර් ජාතික සමුළුව සහ අටවන ආසියානු කලාපීය පාරිසරික තිරසාර ප්‍රවෘත්තිය පිළිබඳ සංසඳය ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට අවශ්‍ය සියලු කටයුතු සංවිධානය සඳහා ඉසව් කළමනාකරුවකු පත් කිරීම	අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අවශ්‍ය නොවන බව දැනුම් දී ඇත	
අමප/14/0960/527/017 2014.07.07	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පනල් කාර්යාංශයේ සේවය කරන භූ විද්‍යාඥයින්, භූ භෞතික විද්‍යාඥයින් හා රසායනඥයින් සඳහා වෘත්තීය දීමනාවක් ලබා ගැනීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පනල් කාර්යාංශයේ සේවය කරන භූ විද්‍යාඥයින්, භූ භෞතික විද්‍යාඥයින් හා රසායනඥයින් සඳහා ද එම කාර්යාංශයේ කැණීම් ඉංජිනේරුවරුන් සඳහා ගෙවනු ලබන රු.15,000/- ක වෘත්තීය දීමනාව 2014.04.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි එම කාර්යාංශයේ අරමුදල් වලින් ගෙවීම පිණිස අනුමැතිය ලබාදීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී.	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව දීමනා ලබා දී ඇත
අමප/14/1088/527/019 2014.08.06	දැයට කිරුළ 2015 ජාත්‍යන්තර වැඩසටහනට හා ප්‍රදර්ශනයට භූමිය සැකසීම සඳහා කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම	ඉහත ඒකාබද්ධ සංදේශය පසුව ලැබුණු මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම් අමතන ලද පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ 2014.08.11 දිනැති ලිපිය සමඟ	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කර ඇත.

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		<p>සළකා බලන ලදී. මේ පිළිබඳව සළකා බැලීමෙන් අනතුරුව, 2015 පෙබරවාරි මස පැවැත්වීමට නියමිත දැයට කිරුළ පුද්ගලයන් සඳහා අදාළ ඉඩම යොදා ගත හැකි වන පරිදි ඉහත ව්‍යාපෘතිය කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. සංදේශයේ (7) සිට (11) දක්වා වූ ඡේදවල සඳහන් නිර්දේශ සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම ; සහ 2. අමප අංක 14/0070/527/001 පිළිබඳව වූ 2014.04.03 දිනැති සිය තීරණය මගින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද අමාත්‍ය කමිටුවේ වාර්තාව සළකා බැලීම පිණිස කඩිනමින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම 	
අමප/14/1100/527/020 2014.09.19	2012 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව - සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	<p>ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සළකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ 2012 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී</p> <p>තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින්, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කොට, එක් මාසයක් ඇතුළත ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් සළකා බැලීම පිණිස, ඇමතිතුමා මාර්ගයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට තීරණය කරන ලදී.</p>	අදාළ වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත
අමප/14/1142/527/021 2014.07.16	එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවහ සම්මුතියේ දේශගුණ තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය සහ ජාලය සඳහා ජාතික බලයලත් ආයතනය නම් කිරීම	<p>ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සළකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී.</p> <p>සංදේශයේ 7 වන ඡේදයේ සඳහන් නිර්දේශය සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම ; සහ</p> <p>මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සැලකිල්ලට ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කරන ලදී</p>	තීරණය ලැබී ඇත. අනුමතයි
අමප/14/1284/527/022 2014.08.22	2012 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව - රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	<p>ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සළකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ 2012 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී</p> <p>තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා විසින්, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ; සහ 2013 වසර සඳහා වූ සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සළකා බැලීම පිණිස 2014.11.30 දිනට පෙර අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට</p>	අදාළ වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත
අමප/14/1330/527/023 2014.09.03	වන ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් සඳහා යතුරු පැදි ලබා දීම	<p>ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සළකා බලන ලදුව, අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුකාරක සභාව විසින් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය කරන ලදී.</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත වන ක්ෂේත්‍ර සහකාර තනතුරු සංඛ්‍යාව 1,000 ක් වුවද, දැනට සේවයේ යෙදී සිටින්නන් නිලධාරීන් 692 ක් පමණක් බව ; (2) ඉහත (1) හි සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සහකාර නිලධාරීන් කළමනාකරණ සේවා 	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන්ට යතුරුපැදි ලබාදීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදී ඇත

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		<p>දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනාගෙන ඇති ක්ෂේත්‍ර නිලධාරී ගණයට ඇතුළත් නොවන බව ;</p> <p>(3) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනා ගෙන ඇති ක්ෂේත්‍ර නිලධාරී ගණයට මෙම නිලධාරීන් ඇතුළත් නොවන බැවින් අයවැය වක්‍රලේඛ අංක 02/2014 හි විධිවිධාන අනුව ඔවුන්ට යතුරුපැදි ලබාදීමට හැකියාවක් නොමැති බව ;</p> <p>(4) මොවුන් පොදු ප්‍රවාහන පහසුකම් කිසිවක් නොමැති වනාන්තර ආශ්‍රිතව දුෂ්කර සේවා ස්ථානවල රැඳී සිටිමින් දිවා රාත්‍රී දෙකෙහිම රාජකාරි කටයුතු වල නිරත වන බව ; සහ</p> <p>(5) රජය මගින් ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා සපයනු ලබන ප්‍රවාහන පහසුකම් ලබා දීමේ දී වන ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් විශේෂ රාජකාරි ඉටු කරන කණ්ඩායමක් වශයෙන් සලකා කටයුතු කිරීම යෝග්‍ය බව</p> <p>මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරනු ලබන ක්ෂේත්‍ර සහකාර තනතුර ප්‍රාථමික අර්ධ ශිල්පීය සේවා ගණයට අයත් වුවද, ඔවුන් දිසා වන කාර්යාල සහ අඩවි වන කාර්යාල වලට අනුයුක්තව ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවල නියැලෙන බව සැලකිල්ලට ගනිමින්, වෙනත් සේවා කණ්ඩායමකට පූර්වාදර්ශයක් නොවන පරිදි, අයවැය වක්‍රලේඛ අංක 02/2014 හි විධිවිධාන වලට යටත්ව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන්ට යතුරුපැදි ලබාදීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම</p>	
අමප/14/1596/527/027 2014.09.10	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් සඳහා කාර්යාල හා නිල නිවාස ස්ථාපනය කිරීම	<p>ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී.</p> <p>(1) වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2015 වසර වෙනුවෙන් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් යටතේ වෙන් කරනු ලැබ ඇති රුපියල් මිලියන 100 ක ප්‍රතිපාදන උපයෝගී කර ගනිමින්, ඉහත ඉදි කිරීම් කාර්යයන්හි මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම ; සහ</p> <p>(2) අදාල කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය ඉතිරි ප්‍රතිපාදන, ඉහත ඉදි කිරීම්වල අත්කර ගන්නා ප්‍රගතිය මත පදනම්ව 2015 - 2017 මධ්‍යකාලීන අයවැය රාමුව යටතේ ලබාදීම</p>	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව කටයුතු සිදු කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රතිපාදන භාණ්ඩාගාරයන් ලබා දී ඇත.
අමප/14/1379/527/024 2014.08.13	2012 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව - භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	<p>ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ 2012 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී</p> <p>තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ සභාපතිවරයා විසින්,</p> <p>(1) මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ; සහ</p> <p>(2) කාර්යාංශයේ 2013 වසරට අදාල විගණනය කළ ගිණුම් ප්‍රකාශය සහ විගණකාධිපති වාර්තාව ඇතුළත් වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සලකා බැලීම පිණිස 2014.12.31 දිනට පෙර ඉදිරිපත් කිරීමට</p>	අදාල වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත
අමප/14/1489/527/025	පරිසරය හා වන ගහණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව-2014	ඉහත සටහනෙහි සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
2014.10.13		තවද ඉහත සටහනේ 4 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි මෙම සමුළුවේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ වාර්තාවක් සලකා බැලීම පිණිස ඇමතිතුමා මාර්ගයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ක්‍රියා කළ යුතු බවට තීරණය කරන ලදී. මෙම තීරණය සම්මත කරනු ලැබූ සේ සැලකීමට සහ ඒ අනුව එම තීරණය අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා අදාළ බලධාරීන් වෙත දන්වා යැවීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයාට බලය පැවරීමට වැඩි දුරටත් තීරණය කරන ලදී.	පරිසරය හා වන ගහණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව-2014 සාර්ථකව නිම කරන ලදී
අමප/14/1581/527/026 2014.10.14	සම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති වන සුලං බල හා සූර්ය බල ශක්තිය ප්‍රශස්ථ ලෙස භාවිතය සඳහා ජාතික විදුලි බල පද්ධතිය පුළුල් කිරීමේ අනාගත වැඩ සටහන	ඉහත ඒකාබද්ධ සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී. (1) සංදේශයේ 3.1 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත නිලධාරී කමිටුවක් ලත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම ; සහ (2) මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන, ඉහත (1) හි සඳහන් නිලධාරී කමිටුවේ සාකච්ඡා වලදී එම කරුණු සලකා බැලීම පිණිස යොමු කොට, ඒ අනුව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට සහ විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම	
2014.11.25	වන ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් අධිසේවක පදනම මත බීවුටු වන නිලධාරීන් තනතුරට පත් කිරීම		තීරණය ලැබී නැත
2014.11.28	ශ්‍රී ලංකා වන සංරක්ෂණ සේවාව සහ ශ්‍රී ලංකා වන සංරක්ෂණ සභාය සේවාව පිළිබඳ ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහ ඉදිරිපත් කිරීම		තීරණය ලැබී නැත
අමප/14/1705/527/030 2014.11.11	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ සේවය කරන ලේඛකාධිකාරී සහ සහකාර ලේඛකාධිකාරීන් සඳහා වෘත්තීමය දීමනා ලබා ගැනීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, සංදේශයේ සඳහන් නිලධාරීන්ගේ රාජකාරි කටයුතු භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ සේවය කරන කැණීම් ඉංජිනේරුවන්ගේ කාර්යභාරය හා සම තත්වයේ ලා සැලකිය නොහැකි බැවින් සංදේශයේ සඳහන් යෝජනාව අනුමැතිය පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ නොකිරීමට තීරණය කරන ලදී.	අනුමත වී නැත
අමප/14/1704/527/029 2014.11.03	හන්තාන පරිසර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය සම්බන්ධ ගැසට් පත්‍රය සංශෝධනය සඳහා නීති සම්පාදනය	ඉහත සංදේශය තවදුරටත් අධ්‍යයනය පිණිස කල් තබන ලදී.	
අමප/14/1689/527/028 2014.10.29	2012 වාර්ෂික වාර්තාව - ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය	ඉහත වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, සංදේශයට යා කොට තිබූ ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියේ 2012 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී. තවද, පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සහ ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින්, (1) මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කර ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ; සහ (2) අධිකාරියේ 2013 වසරේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සලකා බැලීම පිණිස මාස තුනක් ඇතුළත අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට	2012 වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පියවර ගනිමින් පවතී
අමප/14/1740/527/032 2014.11.20	සමුද්‍ර පරිසර ක්ෂේත්‍ර සභායකවරුන් සඳහා යතුරු පැදි ලබා දීම	ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ	මේ සම්බන්ධයෙන්

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය හා දිනය	මාතෘකාව	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය	වර්තමාන තත්වය
		<p>කටයුතු ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය කරන ලදී.</p> <p>(අ) සංදේශයේ 08 වන ඡේදයේ (1) යෝජනාව සඳහා ;</p> <p>(ආ) පහත සඳහන් පරිදි ක්‍රියා කිරීමට භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා වෙත බලය පැවරී සඳහා ;</p> <p>(1) ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා සහ මහ නගර සභා සහිතයින් සහ පොලීස් පරීක්ෂක ශ්‍රේණියට අයත් නිලධාරීන් මෙම වැඩ සටහනට සුදුසුකම් ලබන කණ්ඩායමට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ; සහ</p> <p>(11) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව මෙම වැඩ සටහන සඳහා ඇතුළත් කිරීම පිණිස, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරී ගණය හැර, රාජ්‍ය සේවයේ සෙසු නිලධාරී ගණ වෙතින් ලැබෙන කවර හෝ ඉල්ලීම් සලකා බැලීම</p> <p>(ආ) (11) හි පරිදි සංදේශයේ සඳහන් යෝජනාව සලකා බැලීම පිණිස මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීමට තීරණය කරන ලදී.</p>	<p>මේ වන විට පියවර ගෙන නොමැත</p>
<p>අමප/14/1736/527/031 2014.11.26</p>	<p>ජාතික රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මහින්ද විනෝද ඉදිරි දැක්ම අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් සම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රවර්ධනය සඳහා අනුමත අයක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය කරන ලදී</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2020 වන විට බල ශක්ති උපයන ආයතන පරිසර හිතකාමී ආකාරයට උපයා ගන්නා ලද බල ශක්ති ප්‍රමාණය 20 % දක්වා වැඩි කිරීමට පියවර ගැනීම • පරිසර හා පුනර්ජනනීය බල ශක්ති අමාත්‍යාංශය හා විදුලි බල අමාත්‍යාංශය එක්ව ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සැකසීම 	<p>මේ සම්බන්ධයෙන් මේ වන තෙක් පියවර ගෙන නොමැත</p>
<p>14/1844/527/035 2014.11.20</p>	<p>ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු මැද පළාත් ප්‍රමුඛ වියළි කලාපයේ සිටින හේතුව හඳුනා නොගත් වකුගඩු රෝගීන්ගේ සුභසාධනය සඳහා එම විෂය පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම සඳහා අරමුදලක් පිහිටුවීම</p>		<p>අදාළ අනුමැතිය ලබා දී නොමැත</p>

2014 වර්ෂයේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති යටතේ සාදන ලද පනත් හා රෙගුලාසි

අංකය	රෙගුලාසියේ හෝ නීතියේ නම	කාල පරිච්ඡේදය	නීතිය / රෙගුලාසිය පිළිබඳ කෙටි විස්තරය	
	*රෙගුලාසියේ නම	ජන - ජූනි	ජූනි - දෙසැම්බර්	
1	2000 අංක 53 පනතින් හා 1988 අංක 56 පනතින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත			
1.1	අංක 1887/20 හා 2014/11/05 දින දරන ගැසට් නිවේදනය සහ අංක 1895/43 හා 2015/01/02 දින දරන ගැසට් නිවේදනය		√	ජාතික පරිසර (වායු විමෝචන, ඉන්ධන හා වාහන ආනයන ප්‍රමිති) නියෝග
2	1966 අංක 13 පනතින් හා අනෙකුත් සංශෝධනයන්ගෙන් සංශෝධිත 451 වැනි අධිකාරය වූ වන ආඥා පනත			
2.1	අංක 1891/26 හා 2014/12/30 දින දරන ගැසට් නිවේදනය		√	වන සංරක්ෂණ (දැව මඩු ලියාපදිංචි කිරීම සහ දේපළ සලකුණු) නියෝග
2.2	වනාන්තර 43ක් රක්ෂිත / සංරක්ෂණ වනාන්තර බවට ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.	√		
2.2	වනාන්තර 15ක් රක්ෂිත / සංරක්ෂණ වනාන්තර බවට ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.		√	
3	2007 අංක 35 දරන ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරී පනත			
3.1	අංක 1858/2 හා 2014/04/17 දින දරන ගැසට් නිවේදනය	√		අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ බලශක්ති සංවර්ධන ප්‍රදේශ

ගිණුම් සාරාංශය
පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය -160

වැඩ සටහන සහ ව්‍යාපෘතිය	පුනරාවර්තන වියදම්			ප්‍රාග්ධන වියදම්		
	වෙන්කිරීම් රු	වියදම (රු)	%	වෙන්කිරීම් රු	වියදම (රු)	%
වැඩසටහන් 01						
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්						
ව්‍යාපෘති අංකය 01						
අමාත්‍ය කාර්යාලය	12,200,000.00	5,124,146.66	42.00	50,850,000.00	45,560,473.68	89.60
ව්‍යාපෘති අංකය 02						
පරිපාලන හා ආයතනික සේවා	16,500,000.00	11,261,273.89	68.25	164,250,000.00	157,717,253.28	95.88
වැඩසටහන් 02						
ව්‍යාපෘති අංකය 03						
පරිසර සංරක්ෂණය	1,567,900,000.00	884,303,409.87	56.40			
ව්‍යාපෘති අංකය 04						
රාජ්‍ය ආයතන	266,000,000.00	192,736,000.00	72.46	572,250,000.00	567,977,000.00	99.25
එකතුව	1,862,600,000.00	1,093,424,830.42	58.70	787,350,000.00	771,254,726.96	97.96

ප්‍රාග්ධන වියදම් - 2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් අංක 01 - මෙහෙයුම් වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 01 - අමාත්‍ය කාර්යාලය

වැය විෂය අංකය	මූල්‍ය-කරණය (සංකේත අංකය)	කාණ්ඩය/ වැය විෂයය/ අයිතමය විස්තරය	වෙන් කිරීම (රු.)	ඉද්ධ වියදම (රු.)	%
		මූලධන වත්කම් වල පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	5,200,000.00	3,047,334.66	58.60
2001	11	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	700,000.00	662,500.00	94.64
2002	11	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	500,000.00	0.00	0.00
2003	11	වාහන	4,000,000.00	2,384,834.66	59.62
		මූලධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම	7,000,000.00	2,076,812.00	29.67
2101	11	වාහන	4,000,000.00	0.00	0.00
2102	11	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලයීය උපකරණ	1,000,000.00	116,284.00	11.63
2103	11	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	2,000,000.00	1,960,528.00	98.03
		මානව සම්පත් සංවර්ධනය	0.00	0.00	0.00
2401	11	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව	0.00	0.00	0.00
		එකතුව	12,200,000.00	5,124,146.66	42.00

වැඩසටහන් අංක 01 - මෙහෙයුම් වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 01 - අමාත්‍ය කාර්යාලය

වැය විෂය අංකය	මූල්‍ය-කරණය (සංකේත අංකය)	කාණ්ඩය/ වැය විෂයය/ අයිතමය විස්තරය	වෙන් කිරීම (රු.)	ශුද්ධ වියදම (රු.)	%
		මූලධන වත්කම් වල පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	7,500,000.00	4,690,406.95	62.54
2001	11	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	1,000,000.00	521,935.75	52.19
2002	11	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	500,000.00	45,335.36	9.07
2003	11	වාහන	6,000,000.00	4,123,135.84	68.72
		මූලධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම	6,000,000.00	4,380,859.00	73.01
2102	11	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලයීය උපකරණ	1,000,000.00	336,113.00	33.61
2103	11	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	5,000,000.00	4,044,746.00	80.89
		මානව සම්පත් සංවර්ධනය	3,000,000.00	2,190,007.94	73.00
2401	11	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව	3,000,000.00	2,190,007.94	73.00
		එකතුව	16,500,000.00	11,261,273.89	68.25

පුනරාවර්තන වියදම් 2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් 01 - මෙහෙයුම් වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 01 - අමාත්‍ය කාර්යාලය

වැය විෂය අංකය	මූල්‍ය-කරණය (සංකේත අංකය)	කාණ්ඩය/ වැය විෂයය/ අයිතමය විස්තරය	වෙන් කිරීම (රු.)	ඉද්ධ වියදම රු.	%
		පුනරාවර්තන වියදම්			
		පුද්ගල පඩිනඩි	18,900,000.00	18,245,759.18	96.54
1001		වැටුප් හා වේතන	9,400,000.00	9,235,516.31	98.25
1002		අතිකාල හා නිවාඩු දින වැටුප්	2,000,000.00	1,719,324.88	85.97
1003		වෙනත් දීමනා	7,500,000.00	7,290,917.99	97.21
		ගමන් වියදම්	7,100,000.00	6,274,742.86	88.38
1101		දේශීය	1,100,000.00	858,129.27	78.01
1102		විදේශීය	6,000,000.00	5,416,613.59	90.28
		සෑපයීම්	12,250,000.00	11,177,191.00	91.24
1201		ලිපිද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලයීය	1,200,000.00	660,306.00	55.03
1202		ඉන්ධන	11,000,000.00	10,516,885.00	95.61
1203		ආහාර පාන හා නිල ඇඳුම්	50,000.00	0.00	0.00
		නඩත්තු වියදම්	5,100,000.00	4,667,737.31	91.52
1301		වාහන	4,500,000.00	4,445,851.71	98.80
1302		යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	500,000.00	221,885.60	44.38
1303		ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	100,000.00	0.00	0.00
		සේවා	7,500,000.00	5,195,043.33	69.27
1402		තැපල් හා සන්නිවේදන	2,500,000.00	2,005,016.31	80.20
1403		විදුලිය හා ජලය	1,500,000.00	33,895.02	2.26
1404		බදු කුලී සහ පළාත් පාලන ආයතන බදු	1,500,000.00	1,200,000.00	80.00
1405		වෙනත්	2,000,000.00	1,956,132.00	97.81
		එකතුව	50,850,000.00	45,560,473.68	89.60

පුනරාවර්තන වියදම් 2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් 01 - මෙහෙයුම් වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 01 - පරිපාලනමය හා ආයතනික සේවා

වැය විෂය අංකය	මූල්‍ය-කරණය (සංකේත අංකය)	කාණ්ඩය/ වැය විෂයය/ අයිතමය විස්තරය	වෙන් කිරීම (රු.)	ඉද්ධ වියදම රු.	%
		පුනරාවර්තන වියදම්			
		පුද්ගල පඩිනඩි	91,350,000.00	89,572,520.59	98.05
1001		වැටුප් හා වෙනත්	51,550,000.00	51,155,605.01	99.23
1002		අතිකාල හා නිවාඩු දින වැටුප්	3,500,000.00	2,704,539.92	77.27
1003		වෙනත් දීමනා	36,300,000.00	35,712,375.66	98.38
		ගමන් වියදම්	5,000,000.00	3,178,290.58	63.57
1101		දේශීය	1,500,000.00	977,893.90	65.19
1102		විදේශීය	3,500,000.00	2,200,396.68	62.87
		සැපයීම්	14,600,000.00	14,356,981.28	98.34
1201		ලිපිද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලයීය	5,000,000.00	4,974,799.42	99.50
1202		ඉන්ධන	9,300,000.00	9,174,181.86	98.65
1203		ආහාර පාන හා නිල ඇඳුම්	300,000.00	208,000.00	69.33
		නඩත්තු වියදම්	9,800,000.00	9,684,353.89	98.82
1301		වාහන	7,400,000.00	7,397,753.56	99.97
1302		යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	2,300,000.00	2,286,600.33	99.42
1303		ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	100,000.00	32,634.00	32.63
		සේවා	28,900,000.00	27,299,820.06	94.46
1402		තැපල් හා සන්නිවේදන	4,900,000.00	4,720,129.16	96.33
1403		විදුලිය හා ජලය	10,000,000.00	9,596,928.52	95.97
1404		බදු කුලී සහ පළාත් පාලන ආයතන බදු	4,000,000.00	3,904,568.40	97.61
1405		වෙනත්	10,000,000.00	9,078,193.98	90.78
		මාරු කිරීම්	14,600,000.00	13,592,652.88	93.10
1505		සම්මාදම් සහ දායක මුදල්	11,850,000.00	10,981,791.83	92.67
1506		රජයේ සේවකයින් සඳහා දේපල ණය පොලී	2,750,000.00	2,610,861.05	94.94
		එකතුව	164,250,000.00	157,717,253.28	95.88

මූලධන වියදම් - 2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් 02

ව්‍යාපෘති 03 - පරිසර සංරක්ෂණය

වැය ශීර්ෂය	අයිතමය මූලාකරණය	වැය විෂයය	වෙන් කිරීම රු.	ශුද්ධ වියදම (රු.)	%
		1. මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම	21,471,100.00	19,575,875.45	91.17
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	15,500,000.00	13,604,842.45	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	17	වෙනත් ආයෝජන	5,971,100.00	5,971,033.00	
		3. තිරසර සංවර්ධනය සඳහා පරිසර අධ්‍යාපනය	3,000,000.00	619,590.00	20.65
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	3,000,000.00	619,590.00	
		5 ශ්‍රී ලංකාවේ අනුවර්තන අරමුදල සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී ආයතනය	1,700,000.00	1,170,000.00	68.82
		පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	1,700,000.00	1,170,000.00	
		6 දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක කාරක පිළිබඳ ස්ටොක් හෝම් සම්මුතියේ ජාතික ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	3,124,000.00	885,633.40	28.35
		පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	2,000,000.00	885,633.40	
		වෙනත් ආයෝජන	1,124,000.00		
		9. ජගත් පාරිසරික පහසුකම් සැලසීමේ කේන්ද්‍රීය ස්ථානයේ ජාතික ක්‍රියාකාරකම් සමායෝජනය ශක්තිමත් කිරීම	3,150,000.00	2,408,792.50	76.47
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	1,300,000.00	978,392.50	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	1,850,000.00	1,430,400.00	
		10 එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ ව්‍යාපෘතිය	2,750,000.00	2,672,713.01	97.19
		මූලධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම			
2105	13	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	2,750,000.00	2,672,713.01	
		11. ඉලෙක්ට්‍රොනික හා විද්‍යාත්මක අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘතිය	2,293,000.00	2,049,997.03	89.40
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	2,293,000.00	2,049,997.03	
		13 ආගන්තුක ආක්‍රමණික ජලජ වල්පැළැටි සමෝධානික මර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	50,000,000.00	38,067,360.53	76.13
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	50,000,000.00	38,067,360.53	

		16 පවිත්‍ර ගංගා	3,633,000.00	653,868.78	18.00
2105	11	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	3,633,000.00	653,868.78	
		17 පරිසර ගම්මාන (හරිත ගම්මාන)	10,000,000.00	6,352,042.70	63.52
2105	11	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	10,000,000.00	6,352,042.70	
		18 පිළිසරු වැඩසටහන	459,000,000.00	343,800,000.00	74.90
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	459,000,000.00	343,800,000.00	
		19 පවිත්‍ර නගර (පියකරු පුරවර)	15,000,000.00	8,227,113.70	54.85
		මූලධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම			
2105	11	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	15,000,000.00	8,227,113.70	
		21 ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ වූ වැඩසටහන	45,000,000.00	44,465,094.55	98.81
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	45,000,000.00	44,465,094.55	
		31 කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ හයිලෙවල් මාර්ග ප්‍රදේශය තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමයක් පිහිටුවීම	105,513,000.00	41,375,760.50	39.21
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	60,000,000.00		
	17	වෙනත් ආයෝජන	45,513,000.00	41,375,760.50	
		32 වායු සම්පත් කළමනාකරණ කේන්ද්‍රය ශක්තිමත්කරණය, වාහන වල වායු විමෝචන පරික්ෂාව ක්‍රියාවට නැංවීමේ වැඩසටහන හා ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය	6,000,000.00	5,261,129.03	87.69
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	2,000,000.00	1,886,500.00	
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	4,000,000.00	3,374,629.03	
		34 හරිත ගිණුම්කරණය, ජාතික ආර්ථිකයට පාරිසරික සේවාවලින් සිදුවන සේවය ගණනය කිරීම සඳහා ආර්ථිකමය ආකෘතියක් පිළියෙල කිරීම	3,000,000.00	1,110,986.75	37.03
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	3,000,000.00	1,110,986.75	
		36 පාසැල් පරිසර පුහුණු වැඩසටහන (හරිත නියමු)	8,000,000.00	7,862,858.58	98.29
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	8,000,000.00	7,862,858.58	
		39 පවිත්‍රකර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ලේකම් කාර්යාලයක් පිහිටුවීම	2,000,000.00	673,809.45	33.69
2401	11	ධාරිතා වර්ධනය			
		පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	1,250,000.00	619,037.20	
2502	11	වෙනත් මූලධන වියදම්			
		වෙනත් ආයෝජන	750,000.00	54,772.25	

		46 ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන	6,500,000.00	4,619,837.60	71.07
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	6,500,000.00	4,619,837.60	
		47 දේශගුණ විපර්යාස මඟ ලෝකම් කාර්යාලය පිහිටුවීම සහ දේශගුණ විපර්යාස යටතේ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන්	3,000,000.00	1,225,491.40	40.85
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	3,000,000.00	1,225,491.40	
		50. හරිත කවය	10,000,000.00	5,009,907.05	50.10
		මූලධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම			
2105	11	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	10,000,000.00	5,009,907.05	
		55. පුරා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය හා තිරසාර සංචාරක වැඩසටහන	5,000,000.00	1,208,388.89	24.17
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	2,500,000.00	50,000.00	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	2,500,000.00	1,158,388.89	
		56. හරිත ලංකා වැඩසටහන සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි මෙහෙවර 10 නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධීකරණය	4,000,000.00	2,541,445.45	63.54
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	4,000,000.00	2,541,445.45	
		57. විද්‍යුත් හා ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂාකාරී ලෙස බැහැරලීම	2,000,000.00	782,823.47	39.14
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	1,000,000.00	462,823.47	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	1,000,000.00	320,000.00	
		58. මානව පෝෂණය හා යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ජෛව විවිධත්වය හා තිරසාර භාවිතය අනුප්‍රවාහගත කිරීම	15,600,000.00	9,630,065.08	61.73
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	9,000,000.00	8,902,398.61	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	6,600,000.00	727,666.47	
		60. ශ්‍රී ලංකා කෘෂි පාරිසරික කළාප සංරක්ෂණය සහ දේශගුණික විපර්යාස වලට ජනයා අනුගත වීම	12,000,000.00	9,395,990.59	78.30
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	8,000,000.00	5,395,990.59	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			

2502	13	වෙනත් ආයෝජන	4,000,000.00	4,000,000.00	
		61. දේශගුණ විපර්යාසයන් තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන තාක්ෂණික වැඩ සටහන්	4,954,346.00	4,720,550.54	95.28
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය			
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	4,954,346.00	4,720,550.54	
		63. පාරිසරික තත්වයන් වැඩි දියුණු කිරීම සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විද්‍යාගාර පහසුකම් පුළුල් කිරීම	50,000,000.00	40,424,444.42	80.85
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	50,000,000.00	40,424,444.42	
		64. ක්ෂුද්‍ර ජීව විවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ විරස්ථායී ලෙස භාවිතා කිරීම	2,000,000.00	832,500.00	41.63
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	2,000,000.00	832,500.00	
		65. ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්වය මිල කිරීම	5,000,000.00	2,845,148.71	56.90
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	5,000,000.00	2,845,148.71	
		66. පලාත් ජෛව විවිධත්ව පැතිකඩ හා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම	10,000,000.00	4,283,274.49	42.83
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	10,000,000.00	4,283,274.49	
		67. පාරම්පරික දැනුම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම	4,000,000.00	2,997,157.39	74.93
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	4,000,000.00	2,997,157.39	
		69. සෂ්‍ය අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පහසුකම් ගොඩ නැංවීම (ශ්‍රී ලංකා රජය - කොයිකා)	143,515,900.00	93,697,687.42	65.29
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	12	වෙනත් ආයෝජන	125,000,000.00	78,057,687.42	
	17	වෙනත් ආයෝජන	18,515,900.00	15,640,000.00	
		71. ප්‍රජා වන කළමනාකරණ වැඩ සටහන (ශ්‍රී ලංකා රජය - ඕස්ට්‍රේලියානු රජය)	134,000,000.00	119,221,492.35	88.97
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	117,000,000.00	116,041,962.57	
	17	වෙනත් ආයෝජන	17,000,000.00	3,179,529.78	
		73. නවීන ජෛව බලශක්ති තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම	50,000,000.00	1,881,729.00	3.76

		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	50,000,000.00	1,881,729.00	
		74. වන හරණය සහ වන භායනය වැලැක්වීම සඳහා වූ වැඩ සටහන	100,000,000.00	9,432,283.02	9.43
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	100,000,000.00	9,432,283.02	
		75. ජෛව විවිධාංගීකරණය සඳහා වූ සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපාය මාර්ගික ක්‍රියා සැලැස්ම සැකසීම	8,500,000.00	3,422,580.72	40.27
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	13	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	8,500,000.00	3,422,580.72	
		83. ජාතික රූක් රෝපණ වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම (දැයට සෙවණ)	10,000,000.00	3,376,349.47	33.76
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	10,000,000.00	3,376,349.47	
		85. හරිත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ පිළියෙළ කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම	3,000,000.00	495,937.50	16.53
		ධාරිතා වර්ධනය			
2401	11	පුහුණු හා ධාරිතා වර්ධනය	1,000,000.00	495,937.50	
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	2,000,000.00		
		87. කඩොලාන පරිසර පද්ධති සහ එහි විවිධත්වය තිරසාරව භාවිතය හා සංරක්ෂණය	4,000,000.00	2,335,890.30	58.40
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	4,000,000.00	2,335,890.30	
		88. පරිසර සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණය	5,000,000.00	4,012,697.00	80.25
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	5,000,000.00	4,012,697.00	
		89. තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා ජීවි විශේෂ සංරක්ෂණය හා ජෛව විවිධත්ව සංවේදී ස්ථාන හඳුනා ගැනීමේ වැඩ සටහන	5,000,000.00	4,189,116.55	83.78
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	5,000,000.00	4,189,116.55	
		90. ජාතික හරිත වාර්තාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	2,500,000.00	1,888,961.99	75.56
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	2,500,000.00	1,888,961.99	
		91. පාරිසරික නීති රාමුව විමර්ශනය කර පවතින අඩුපාඩු හඳුනා ගැනීම	5,000,000.00	3,139,362.83	62.79

		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	5,000,000.00	3,139,362.83	
		92. ආක්‍රමනකාරී ආගන්තුක ජීවි විශේෂ කළමනාකරණ වැඩ සටහන	9,000,000.00	4,462,323.06	49.58
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	9,000,000.00	4,462,323.06	
		95. තිරසර බලශක්ති අංශය - අදියර 2 ව්‍යාපෘතිය	51,000,000.00	786,109.20	1.54
2302	12	ණය ගැනීම්	50,000,000.00	786,109.20	
	17	ණය ගැනීම්	1,000,000.00		
		96. පිවිතුරු බලශක්ති සහ ජාල කාර්යක්ෂමතාවය - පියැස් සූර්ය කෝෂ පද්ධති නියමු ව්‍යාපෘතිය	27,000,000.00	4,404,283.91	16.31
2302	13	ණය ගැනීම්	25,000,000.00	4,404,283.91	
	17	ණය ගැනීම්	2,000,000.00		
		93 ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගඟා දොරණ ආශ්‍රිත ගොවි ජනපද වල කෘෂිකාර්මික ප්රජාව දේශගුණ විපර්යාස වල අහිතකර බලපෑම්වලට අනුහුරු කරවීමේ ව්‍යාපෘතිය	117,695,654.00	1,499,958.86	1.27
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	13	වෙනත් ආයෝජන	117,695,654.00	1,499,958.86	
		98. හරිත ධීවර වරාය මිරිස්ස වරායේ ස්ථාපිත කිරීම	10,000,000.00	7,362,959.65	73.63
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	10,000,000.00	7,362,959.65	
		99. ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ව හා ශාක පිළිබඳ ගෝලීය සමීක්ෂණය	4,000,000.00	944,036.00	23.60
		වෙනත් මූලධන වියදම්			
2502	11	වෙනත් ආයෝජන	4,000,000.00	944,036.00	
		එකතුව	1,567,900,000.00	884,303,409.87	56.40

මූලධන වියදම්-2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් 02 - සංවර්ධන වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 04 - රාජ්‍ය ආයතන

වැය ශීර්ෂය	අයිතමය මූලාකරණය	වැය විෂයය	වෙන් කිරීම රු.	ඉද්ධ වියදම (රු.)	%
		මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය			
		මූලධන මාරු කිරීම්			
2201	11	රාජ්‍ය ආයතන	67,000,000.00	64,985,000.00	97.0
		සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය			
2201	11	රාජ්‍ය ආයතන	52,000,000.00	38,261,000.00	73.6
		මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය			
2201	11	රාජ්‍ය ආයතන	47,000,000.00	35,410,000.00	75.3
		සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය			
2201	11	රාජ්‍ය ආයතන	100,000,000.00	54,080,000.00	54.1
		එකතුව	266,000,000.00	192,736,000.00	72.5

මූලධන වියදම්-2014

වියදම් ශීර්ෂ අංකය - 160 පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් 01 - සංවර්ධන වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති 04 - රාජ්‍ය ආයතන

වැය ශීර්ෂය	අයිතමය මූලාකරණය	වැය විෂයය	වෙන් කිරීම රු.	ශුද්ධ වියදම (රු.)	%
		මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය			
		මූලධන මාරු කිරීම්			
1503	11	රාජ්‍ය ආයතන	380,000,000.00	380,000,000.00	100.00
		මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය			
1503	11	රාජ්‍ය ආයතන	63,250,000.00	62,620,500.00	99.00
		මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය			
1503	11	රාජ්‍ය ආයතන	47,000,000.00	43,357,000.00	92.25
		සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය			
1503	11	රාජ්‍ය ආයතන	82,000,000.00	81,999,500.00	100.00
		එකතුව	572,250,000.00	567,977,000.00	99.25

පුනරාවර්තන හා මූලධන වියදම්
මූල්‍ය ප්‍රගතිය -2014

ආයතනය	පුනරාවර්තන වියදම්		ප්‍රාග්ධන වියදම්	
	වෙන් කිරීම (රු.)	වියදම (රු.)	වෙන් කිරීම (රු.)	වියදම (රු.)
පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	215.10	203.28	1596.60	900.69
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	380.00	380.00	67.00	64.98
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	63.25	62.63	52.00	38.26
මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය	47.00	43.36	47.00	35.41
සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	82.00	81.99	100.00	54.08
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	904.82	885.58	749.50	747.01
එකතුව	1692.17	1656.84	2612.10	1840.43

පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන වල ආදායම

රු. මිලියන

ආයතනය	2011	2012	2013
රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	3895.00	3213.00	3756.00
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	120.80	134.38	220.66
භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	1105.00	1096.00	1510.00
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	818.00	961.00	790.00
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	11.13	13.14	14.66
මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය	5.71	4.42	7.55
ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය	612.00	507.54	679.82
සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	98.85	92.65	110.86
එකතුව	6,666.49	6,022.13	7,089.55